

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

**на тему ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВЖИВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ
НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ Х. ТОМПСОНА «СТРАХ ТА ВІДРАЗА У
ЛАС-ВЕГАСЬ» ТА ЙОГО ЕКРАНІЗАЦІЇ**

Виконав: студент 2 курсу,
групи 8.0359-а
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та
літератури
(переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)
Радченко Олександр Романович

Керівник к. ф. н., доц. Шевчук О. В.

Рецензент к. ф. н., доц. Лужаниця О. І.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 69 стор., 133 джерела.

Об'єкт дослідження: фразеологізми та сленгові фразеологізми в тексті роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі»

Мета роботи: здійснення порівняльного аналізу вживання фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі».

Теоретико-методологічні засади: ґрунтуються на роботах вітчизняних та зарубіжних вчених, присвячених проблемам дослідження фразеологізмів (В.В. Виноградов, Ш. Баллі, О.О. Потебня, О.О. Шахматов, Я.А. Баран), зокрема роботи, пов'язані із принципом класифікації фразеологічних одиниць (Ш. Баллі, В.В. Виноградов, М.М. Шанський, Ю.А. Гвоздарєв, О.І. Єфімов, Б.О. Ларін, О.С. Ахманова і С.І. Ожегов).

Отримані результати: можливість використання отриманих результатів на заняттях з теоретичної граматики, стилістики та розмовної практики англійської мови. Розроблений алгоритм аналізу фразеологізмів та сленгових фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» та екранізації «Страх і відраза у Лас-Вегасі» та опису їх спільних фразеологізмів. Описані закономірності та особливості їх вживаності, визначено різні відмінні риси їх лексичного значення та описано особливості вживання суміжних фразеологізмів у романі та його екранізації.

Ключові слова: *фразеологія, фразеологізми, сленгові фразеологізми, порівняльний аналіз*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ.....	7
1.1 Походження теорії фразеологізмів.....	7
1.2 Принципи класифікації фразеологізмів.....	13
1.3 Вплив вживання фразеологізмів за зображення персонажів у літературі та кіномистецтві.....	22
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЖИВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ Х. ТОМПСОНА «СТРАХ ТА ВІДРАЗА У ЛАС-ВЕГАСІ» ТА ЙОГО ЕКРАНІЗАЦІЇ «СТРАХ І НЕНАВИСТЬ У ЛАС-ВЕГАСІ».....	30
2.1 Метод порівняльного аналізу як засіб дослідження мовних одиниць.....	30
2.2 Аналіз фразеологічних виразів та сленгових фразеологізмів у романі Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі».....	34
2.3 Особливості вживання фразеологізмів і сленгових фразеологізмів у фільмі «Страх і ненависть у Лас-Вегасі».....	56
2.4 Опис суміжних фразеологізмів у книзі Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та фільмі «Страх і ненависть у Лас-Вегасі».....	66
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	80

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра англійської філології

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
англійської філології

« ____ » _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

РАДЧЕНКО ОЛЕКСАНДРУ РОМАНОВИЧУ

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) Порівняльний аналіз вживання фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації.

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Шевчук Оксана Василівна, к. ф. н., доц.

затверджені наказом ЗНУ від «23» квітня 2020 року № 483-с.

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту)

1 грудня 2020 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту)

теоретичні засади дослідження проблеми вивчення фразеологізмів; опрацювання принципів класифікації фразеологічних одиниць.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки 1) проаналізувати принципи класифікації фразеологізмів; 2) здійснити порівняльний аналіз фразеологізмів на матеріалі роману «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі».

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	Шевчук О. В., к.ф.н., доц.	20.05.2020	20.05.2020
Розділ 1	Шевчук О. В., к.ф.н., доц.	21.06.2020	21.06.2020
Розділ 2	Шевчук О. В., к.ф.н., доц.	12.09.2020	12.09.2020
Розділ 3	Шевчук О. В., к.ф.н., доц.	23.09.2020	23.09.2020
Висновки	Шевчук О. В., к.ф.н., доц.	15.11.2020	15.11.2020

6. Дата видачі завдання 20.05.2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	травень 2020	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	травень 2020	виконано
3.	Написання вступу	листопад 2020	виконано
4.	Написання теоретичного розділу	серпень 2020	виконано
5.	Написання практичних розділів	вересень-жовтень 2020	виконано
6.	Формулювання висновків	листопад 2020	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	грудень 2020	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	грудень 2020	виконано
9.	Захист	грудень 2020	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

_____ (підпис)

О. Р. Радченко
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

_____ (підпис)

О. В. Шевчук
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

_____ (підпис)

В. А. Бережний
(ініціали та прізвище)

ВСТУП

Англійська мова, яка останнім часом перетворилась на глобальний засіб комунікації, постійно збагачується і розвивається. Фразеологічний склад будь-якої мови являє собою систему. Елементи цієї системи (фразеологічні одиниці) різняться та можуть класифікуватися за різними особливостями їх функціонування. Існує декілька класифікацій фразеологічних одиниць, авторами яких є Ш. Баллі, В.В. Виноградов, М.М. Шанський, Ю.А. Гвоздарев. З кінця 50-х років ХХ століття О.С. Ахмановою і О.І. Смирницьким розроблялися питання, пов'язані з описом фразеологізмів як структурних одиниць мови. Роботи О.І. Єфімова, Б. О. Ларіна, О.С. Ахманової і С.І. Ожегова присвячені вивченню вживання фразеологізмів у художніх творах.

Актуальність дослідження полягає у тому, що з огляду на наявність численних робіт, присвячених функціонуванню фразеологізмів у мові, навряд чи можна стверджувати, що це питання ніколи не потрапляло у поле зору лінгвістів (В.В. Виноградов, Ш. Баллі, С.І. Ожегов, О.І. Смирницький, Т.І. Арбекова). Проте, це питання і сьогодні є досить дискусійним у сучасній англійській мові. Фразеологічні одиниці є сприятливим підґрунтям з великою кількістю матеріалів для проведення лінгвістичних досліджень. Кожен аспект фразеології ретельно аналізується та вивчається, існують певні методи вивчення фразеологічних одиниць, тому їх потрібно знати і правильно застосовувати на практиці, бо кожен метод має свої характерні особливості.

Метою поданого дослідження є здійснення порівняльного аналізу вживання фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі». У відповідності з метою дослідження вбачається за необхідне виконання наступних завдань:

1. Розглянути теорію походження фразеологізмів. Проаналізувати принципи класифікації фразеологізмів.

2. З'ясувати питання про вплив вживання фразеологізмів на зображення персонажів у літературі та кіномистецтві.

3. Здійснити порівняльний аналіз особливостей вжитку фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх та ненависть у Лас-Вегасі».

4. Дослідити дані особливості вживання фразеологізмів та сленгових фразеологізмів у романі Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі».

5. Дослідити дані особливості вживання фразеологізмів та сленгових фразеологізмів в екранізації роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі».

6. Визначити спільні риси вживання зазначених фразеологізмів та сленгових фразеологізмів та описати їх в книзі Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та її екранізації.

Об'єктом дослідження є фразеологізми та сленгові фразеологізми в тексті роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі», а **предметом дослідження** є особливості вживання фразеологізмів на поданому матеріалі дослідження.

У дослідженні були застосовані загальнонаукові та лінгвістичні **методи**. Так, зокрема, метод порівняльного аналізу було застосовано для здійснення аналізу вживання фразеологізмів та сленгових фразеологізмів у романі Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» і його екранізації «Страх і відраза у Лас-Вегасі»; описовий метод для надання характеристики особливостей вживання фразеологізмів та сленгових фразеологізмів, здійснений на матеріалі дослідження; для з'ясування значень вживаних фразеологізмів та сленгових фразеологізмів – метод лексикографічного аналізу, зокрема структурно-семантичний метод.

Теоретико-методологічні засади дослідження ґрунтуються на роботах

вітчизняних та зарубіжних вчених, присвячених проблемам дослідження фразеологізмів (В.В. Виноградов, Ш. Баллі, О.О. Потебня, О.О. Шахматов, Я.А. Баран), зокрема роботи, пов'язані із принципом класифікації фразеологічних одиниць (Ш. Баллі, В.В. Виноградов, М.М. Шанський, Ю.А. Гвоздарєв, О.І. Єфімов, Б.О. Ларін, О.С. Ахманова і С.І. Ожегов).

Матеріалом дослідження є текст роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» та його скрипт кінострічки «Страх і відраза у Лас-Вегасі».

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше було здійснено порівняльний аналіз вживаності фразеологізмів та сленгових фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» та екранізації «Страх і відраза у Лас-Вегасі»; описано закономірності та особливості їх вживаності, визначено різні відмінні риси їх лексичного значення та описано особливості вживання суміжних фразеологізмів у романі та його екранізації.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання отриманих результатів на заняттях з теоретичної граматики, стилістики та розмовної практики англійської мови. Розроблений алгоритм аналізу фразеологізмів та сленгових фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» та екранізації «Страх і відраза у Лас-Вегасі» та опису їх спільних фразеологізмів.

Структура роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури.

У вступі зазначаються актуальність дослідження, об'єкт, предмет, поставлені мета та завдання, подано огляд літератури відповідно до заданої проблематики.

У першому розділі подаються теоретичні засади дослідження фразеологічних одиниць. Зокрема, теорія походження фразеологізмів, принципи їх класифікації та вплив вживання фразеологізмів на зображення

персонажів у літературі та кіномистецтві.

У другому розділі надається порівняльний аналіз семантичного змісту фразеологічних одиниць на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» та екранізації «Страх і відраза у Лас-Вегасі» досліджуються особливості вживання фразеологізмів та сленгових фразеологізмів на матеріалі дослідження, визначаються спільні фразеологічні одиниці та описується їх лексичне значення.

У висновках подані узагальнені результати роботи та окреслені перспективи подальшого дослідження. У списку використаних джерел зазначено перелік теоретичних джерел, перелік електронних джерел та ілюстративного матеріалу.

Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ

1.1 Походження теорії фразеологізмів

Фразеологія як наука виникла напочатку ХХ століття. Вперше, спроба обґрунтувати фразеологію як самостійну лінгвістичну дисципліну, здійснити класифікацію фразеологізмів і розробити методикку ідентифікації фразеологізмів з їхніми аналогами – вільними синтаксичними словосполученнями зробив відомий швейцарський вчений Шарль Баллі у своїй праці «Французька стилістика» [Наукові записки... 2016, с. 369].

Слід зазначити, що термін «фразеологізм» походить від давньогрецьких слів “*phrasis*” – вислів та “*logos*” – слово. За визначенням «Сучасної термінологічної енциклопедії», фразеологізмами слід вважати «стійкі, зв’язані єдністю змісту, постійно відтворювані в мовленні словосполуки або висловлення, які ґрунтуються на стереотипах етнічної свідомості, є репрезентантами культури народу й характеризуються образністю та експресивністю» [Ковалев 2001, с. 546].

Фразеологічний склад мови вивчається спеціальним розділом мовознавства, який носить назву «фразеологія». Фразеологія вивчає семантичні, структурні, функціональні, комунікативні особливості фразеологічних одиниць, а також закономірності виникнення і творення фразеологізмів.

У мовознавстві фразеологічна проблематика почала розроблятися такими вченими, як О.О. Потебня, О.О. Шахматов, Л.А. Булаховський та інші. [Наукові записки... 2016, с. 343]. Однак, досі не було виявлено закономірності

у тому, що слідує вважати фразеологізмом. Одна група вчених відносить до фразеологізмів лише словосполучення з узагальнено-переносним значенням, яке не можна розкласти на частини («*ловити тав*» – *бути неуважним*, «*дати гарбуза*» – *відмовити*) [Виноградов 1977, с. 55].

Інші дослідники вважають фразеологічними одиницями будь-які словосполучення, відтворені в готовому вигляді – навіть такі словесні штампи, як «*добро пожаловать*» (у російській мові) або «*Вельмишановне товариство*» (в українській). Прихильниками такої «широкої» точки зору на фразеологічні одиниці є, наприклад, такі дослідники, як В.М. Мокієнко, О.С. Юрченко [Караулов 1980, с. 31].

Також дослідники відносять до фразеологічних одиниць приказки, прислів'я, скоромовки, загадки, замовляння, крилаті вислови, афоризми та літературні цитати. Але, задокументоване підтвердження вживання терміну «фразеологізм» увів французький мовознавець Ш. Баллі на початку ХХ століття. Хоча, відомий вчений О.О. Потебня ще раніше поставив питання про знаковий характер фразеологізмів, виклав міркування з приводу їх «внутрішньої форми», вивчав їх значення, а В.В. Виноградов запровадив термін «фразеологічна одиниця» і запропонував ґрунтовну класифікацію фразеологізмів. Оскільки фразеологія є однією з нових галузей мовознавства, то вона привертає до себе дедалі більшу увагу дослідників. За останні роки у лінгвістичній науці можна знайти велику кількість праць, у яких розглядається широке коло питань з фразеології.

Згідно точки зору дослідника Я. А. Барана, фразеологізм – це поняття, яке набагато важче пояснити, ніж дати пояснення такому явищу як «слово». Тому особливості фразеологізмів потребують особливих методів їх вивчення. Метод вивчення – це система правил і прийомів підходу до вивчення явищ, і закономірностей природи, суспільства і мислення; шлях, спосіб досягнення певних результатів у пізнанні і практиці, тобто спосіб організації теоретичного і практичного освоєння дійсності [Баран 2008, с. 207]. Методи дослідження

фразеологізмів стосуються насамперед засобів їх розмежування, встановлення характеристик, властивостей і диференційних ознак.

Існують наступні методи вивчення фразеологізмів: метод **семантичного диференціалу**, **монемний метод**, **метод фразеологічної ідентифікації**, **варіаційний метод**, **комплективний метод**, **метод аплікації**, **метод кореляції мовних і позамовних явищ**, **метод лексикографічного аналізу**, **контекстологічний метод**.

Метод **семантичного диференціалу** є комбінацією контрольованих асоціацій і процедур шкалювання. У цьому методі об'єкти, що вимірюються, оцінюються певною кількістю біполярних шкал, полюси яких задані за допомогою вербальних антонімів. Згідно дослідника Ч. Осгуда, який заснував цей метод у 1952 році, у відповідь на слово виникає реакція, яка схожа на поведінку, але є більш слабкою та є «частково опосередкованою репрезентативною реакцією» [Косарівська 2009, с. 23 – 29].

Метод **семантичного диференціалу** виявляється корисний там, де потрібно кількісно описати індивідуальне, суб'єктивне ставлення досліджуваного до яких-небудь аспектів його оточення або внутрішнього світу. На відміну від більшості особистісних тестів, метод семантичного диференціалу не вимірює в особистості вираженість визначених, заданих процедурою тестування властивостей; цей метод, навпаки, здатний дати змістовну картину внутрішнього світу особистості, її ставлення до самої себе, інших людей, значущих аспектів оточення, до різноманітних соціальних цінностей. У цьому плані семантичний диференціал часто зближують з репертуарним тестом Дж. Келлі, що також отримав високу оцінку у літературі [Петренко 1988, с. 73].

Монемний метод був введений вченим А. Мартіне наприкінці 50-х років ХХ сторіччя. А. Мартіне увів до наукового обігу поняття монемі – мінімально значущого елемента, який може бути специфічним у кожній мові. Цим було підтверджено, що європейський структуралізм не обмежується фонологічним

рівнем, а застосовує метод аналізу, загалом придатний для людської мови та її використання, незалежно від матеріалу, який складає конкретну базу даних. Концептуальні засади теорії монемі було поширено на вищі рівні мовної ієрархії, зокрема монемний аналіз застосовувався до сигніфікативної структури складного речення та цілого тексту [Швачко 2013, с. 14].

Метод **фразеологічної ідентифікації** був заявлений дослідником О.В. Куніним у 1965 році. За допомогою нього можна було виявити належність сполучення слів до групи ідіом. Встановити тотожність між словами та синтаксичними конструкціями, що були утворені з фразеологізмами чи з їх вільними аналогами. За допомогою цього метода можна виділити фразеологізми серед складних слів та словосполучень, та співвіднести елементи до усієї структури. Але, цей метод не відзначався універсальністю і абсолютною точністю визначення фразеологічності словосполучення, оскільки існують проміжні категорії зворотів, які важко віднести до того чи іншого виду сполук слів [Баран 2008, с. 43].

Лінгвіст Ш. Баллі використовував цей метод за для виділення загальної ознаки, що могла дати можливість замінити зворот словом-ідентифікатором. Слово- ідентифікатор повинно відбивати внутрішню цілісність фразеологізму. Наприклад: корчити з себе *«велике цабе»* (казна що).

Наступний метод вивчення фразеологічних одиниць – *варіаційний* метод. Був запропонований дослідником В.В. Архангельським у 70-х роках ХХ століття. В.В. Архангельський був серед тих фахівців, які стояли біля витоків розвитку фразеології як самостійного напрямку мовознавчої науки.

Основне значення приділялося:

1. Класифікації фразеологізмів.
2. Структурній організації фразеологічних одиниць.
3. Особливості складу компонентів у фразеологічній одиниці.
4. Визначенню основних типів [Архангельський 1964, с. 10 – 11].

Серед його особливостей варто відзначити наступне: прагнення до комплексного вивчення характерних особливостей компонентів фразеологічних одиниць, поділ постійних і змінних компонентів, розуміння фразеології мови як певної системи, яка існує в актах комунікації в конкретний хронологічний період. В.Л. Архангельський виділяв фразеологічні значення як особливі лінгвістичні категорії [Разіна, с. 74]. Ця робота мала великий вплив на дослідження фразеологізмів у другій половині 70-х років ХХ століття.

Комплеккативний метод дослідження фразеології розроблений вченим С.Г. Гавриним. Згідно з цим методом виділяють три типи спеціалізованих компліктивів або сполучення слів: 1) експресивно-образні; 2) еліптичні; 3) гносеологічні (афоризми, складні терміни) [Кашеева 1974, с. 41]. Також було виділено змішані типи комплеккативів, які не підходять під установлені параметри.

Було виділено такі принципи **комплеккативного** методу дослідження:

1. Специфіка фразеологічних одиниць розкривається шляхом виявлення їх основної функції.

2. Комплеккативні фразеологічні якості мовних одиниць знаходяться в певних систематичних відношеннях, що є основою принципу системного опису фразеології.

Метод **аплікації** був розроблений професором В.С. Жуковим у другій половині ХХ століття. Заснований на протиставленні і одночасному поєднанні прямого (буквального), і змістовних планів (образного) тієї чи іншої мовної одиниці. В ході накладення і зіставлення буквального і переносного планів, етимологічного та актуального значень визначається сама можливість такого збігу, міра семантичної нерозкладності або, навпаки, залишковості складової одиниці в цілому і окремих її компонентів, характер образності і мотивування.

Саме послідовне застосування цього методу дозволило В.С. Жукову досить чітко і несуперечливо розвести, відмежувати один від одного прислів'я і приказки та додатково виділити особливий клас проміжних утворень -

приказкових виразів. «Ці висловлювання характеризуються тим, що частина слів в їх складі зближується або збігається зі словами вільного вживання, а інша частина (нерідко реальні або потенційні фразеологізми) мають фігуральне, переносне значення»[Жуков 1966, с. 11 – 12].

Метод **кореляції мовних і позамовних явищ** застосовується для виявлення взаємозв'язку та взаємообумовленості соціальної сфери життя носіїв мови і її відображення у семантичній структурі досліджуваних мовних одиниць. Він дозволяє також встановити причини виникнення і розвитку фразеологічних одиниць та охарактеризувати понятійний зміст і семантику власних назв [Мойсеєнко 2013, с. 161].

За допомогою методу **лексикографічного аналізу** порівнюються лексикографічні експлікації значень досліджуваних мовних одиниць у словниках, виданих у різні періоди, з метою встановлення достовірності їхньої семантики, а також підтвердження гіпотези про структурні й семантичні видозміни фразеологічних одиниць. [Мойсеєнко 2013, с. 162]

Контекстологічний метод вивчення фразеології вперше у мовознавстві розробила і опрацювала дослідниця Н.М. Амосова (друга половина ХХ ст., 80-ті роки). На її думку, такий тип досліджень забезпечує максимальну об'єктивність, тому що звільняє від одностороннього, психологічного, логістичного або стилістичного трактування фразеологічних одиниць, які є одиницями постійного мінімального контексту з незмінним лексичним складом, в якому вони реалізуються. Н.М. Амосова пропонує максимально лімітувати варіантні компоненти фразеологізмів і вважає, що фразеологію слід вивчати у синхронному плані. Суть контекстологічного методу Н. М. Амосової полягає у визначенні найближчого контекстного оточення фразеологічних одиниць, в якому дана фразеологічна одиниця реалізується семантично [Амосова 1989, с.7].

У цій теорії методу дослідження детально розроблено три основні принципи:

1. Аналіз взаємодії компонентів фразеологічної одиниці у контексті.
2. Специфіка організації фразеологічної одиниці досліджуваної мови.
3. Функціональний аспект для дослідження фразеологічної одиниці у реченні [Амосова 1989, с.8].

Найближче контекстне оточення фразеологічної одиниці також є основним при семантичній класифікації. І, оскільки, власне контекст Н. М. Амосова вважає основною ознакою фразеологічної одиниці, то вирізняє два види контексту – постійний і змінний. При чому, постійний контекст – це фіксоване словосполучення з максимально обмеженою кількістю варіантних компонентів; у змінному контексті словосполучення характеризується варіантними компонентами, які не порушують семантичної цілісності висловлювання. Але контекстологічний метод Н. М. Амосової не дозволяє однозначно відмежувати фразеологічну одиницю від слова [Амосова 1989, с.8].

Отже, можна зробити висновок, що фразеологія як наука виникла лише на початку ХХ століття, і на сьогоднішній момент вона як лінгвістична дисципліна перебуває на стадії становлення. Фразеологія та її підконтрольні фразеологізми, є сприятливим підґрунтям з великою кількістю матеріалів для проведення лінгвістичних досліджень. Кожен її аспект аналізується та вивчається великою кількістю дослідників. Існують певні методи вивчення фразеологічних одиниць, тому їх потрібно знати і правильно застосовувати на практиці, бо кожен метод має свої характерні особливості. Вони засновані на різних типах фразеологічних значень. Вищезазначені методи вивчення фразеологічних одиниць мають свою специфіку та структуру, тому дуже важливо їх правильно застосовувати та розрізняти один від одного.

1.2 Принципи класифікації фразеологізмів

Фразеологічний склад будь-якої мови являє собою систему. Елементи цієї системи (фразеологічні одиниці) різняться та можуть класифікуватися по різним особливостям. Фразеологічний склад мови класифікується за різними методами: **структурно-семантичним, граматичним, функціонально-стилістичним**. Існує декілька класифікацій фразеологічних одиниць, авторами яких є Ш. Баллі, В.В. Виноградов, М.М. Шанський, Ю.А. Гвоздарев. З кінця 50-х років О.С. Ахмановою і О.І. Смирницьким розроблялися питання, пов'язані з описом фразеологізмів, як структурних одиниць мови. Роботи О.І. Єфімова, Б.О. Ларіна, О.С. Ахманової і С.І. Ожогова присвячені вивченню фразеології у творах письменників.

Найпоширенішою є класифікація професора В.В. Виноградова. Згідно з цією класифікацією виділяються **фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності і фразеологічні сполучення** [Виноградов 1977, с.73].

В.В. Виноградов наводить наступне визначення фразеологічного зрощення: фразеологічне зрощення – це тип фразеологічних одиниць, які є абсолютно неподільними. Значення таких фразеологізмів не залежить від їх лексичного складу, від значень їх компонентів, і також значення може бути довільним, як значення невмотивованого слова-знаку. Інакше кажучи – фразеологічні зрощення це семантично неподільні фразеологічні звороти, в яких цілісне значення виразу не співвідноситься зі значенням окремих слів [Виноградов 1977, с.73].

Фразеологічні зрощення мають характерні риси:

1. До їх складу можуть входити так звані некротизми – слова, які ніде, крім даного зрощення, не вживаються, тому вони незрозумілі з точки зору сучасної мови [Райхштейн 1980, с.88].

2. До складу зрощень можуть входити архаїзми (*збити з пантелику; взяти на цугундер; ускочити в халепу*).

3. Не можуть бути синтаксично розкладені (*темна вода во облацех*).

4. В більшості випадків неможлива перестановка компонентів виразу (*притча во язицех*).

5. Вони характеризуються непроникністю – не допускають до свого складу додаткових слів.

В.В. Виноградов виділяє чотири типи фразеологічних зрощень:

1. Зрощення, до складу яких входять зовсім незрозумілі, які ніде не зустрічаються, вимерлі слова.

2. Зрощення, що включають до себе граматичні архаїзми, синтаксично неподільні, які по своїй будові не відповідають сучасним словосполученням.

3. Зрощення, що виражають будь-які емоції з експресією і тому стали лексично нерозкладними.

4. Зрощення, що представляють собою злиті єдності, що лексичне значення складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу [Виноградов 1977, с.75].

Лінгвіст визначає фразеологічні єдності, як стійкі поєднання слів, в яких за наявності загального переносного значення чітко зберігаються ознаки семантичної роздільності компонентів. Він поділяє їх на:

1. Єдності, що представляють собою за структурою вільні сполучення слів, але з новим переносно-образним значенням. (*не нюхати пороху – не бути ще в боях; прикусити язика – замовкнути; кров з молоком – здоровий*).

2. Єдності, що являють собою застигли синтаксичні конструкції, що вживаються лише в певній граматичній формі. (*нуль уваги; діло табак*).

3. Єдності, що представляють собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії, що виражають певний душевний стан. (*плакали наші гроші*).

4. Єдності, що являють собою образне порівняння з чим - небудь.

Характерними особливостями фразеологічних єдностей є:

1. Яскрава образність і звідси можливість збігу з паралельно існуючими словосполученнями.

2. Збереження семантики окремих компонентів.

3. Неможливість заміни одних компонентів іншими.
4. Емоційно - експресивна забарвленість грає вирішальну роль.
5. Здатність вступати в синонімічні відносини з окремими словами або іншими фразеологізмами.

Щодо фразеологічних сполучень, вчений розглядає їх як стійкі звороти, до складу яких входять слова і з вільним, і з фразеологічно пов'язаним значенням (*зачепити почуття, зачепити гордість, зачепити інтереси*). На відміну від фразеологічних зрощень і фразеологічних єдностей, М.М. Шанський вважає, що володіють цілісним нерозкладним значенням, «фразеологічні сполучення характеризуються можливістю смислового поділу» [Шанський 1987, с. 75]. В цьому відношенні вони зближуються з вільними словосполученнями.

Професор С.І. Ожегов розділяє фразеологічні сполучення таким чином:

1. Велика кількість вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою – стійкістю і залежністю входячих до нього слів (*глуха ніч – пізня ніч, малиновий дзвін – милозвучний дзвін*).

2. Фразеологічні словосполучення, які являють собою застигли синтаксичні конструкції і вживаються в певній граматичній формі (*зачепити честь*).

3. Складні терміни, що широко вживаються в мові але вже вийшли за межі термінології. [Ожегов 1957, с. 16]

Український вчений Я.А. Баран зауважує на відсутності у побудові класифікації В.В. Виноградова єдиного принципу. Два перших типи вказаних В.В. Виноградовим, зрощення та єдності – розрізняються за ступенем вмотивованості, тобто можливості чи неможливості вивести значення фразеологізму із значень їхніх компонентів, а третій тип – фразеологічні сполучення – за ступенем обмеженої сполучуваності фіксованого компонента у даному значенні [Баран 2008, с.94].

М.М. Шанський, зберігши три основні класи фразеологічних одиниць за схемою В.В. Виноградова, виділив четвертий клас – фразеологічні вирази, які протиставляє не зрощенням та єдностям, а фразеологічним сполученням. [Шанський 1987, с.33]. Їх особливість – відтворюваність: вони використовуються як готові мовні одиниці з постійним лексичним складом і певною семантикою. Але класифікацію М.М. Шанського критикують за наявність протиріччя в її основі, за випадковість вибраних для класифікації ознак [Баран 2008, с.97].

Є багато типів теорій визначення що є фразеологічним виразом але майже всі вони мають якісь нелогічні дії під час аналізу, лінгвісти суперечать своїм же висновкам чи не охоплюють питання взагалі, а беруть частину інформації і працюють лише з нею. Тому, нижче будуть приведені ті теорії, які не мають у своїй концепції протиріч.

Фразеологічні вирази – це тільки обороти з буквальним значенням компонентів. До складу фразеологічних виразів включають численні англійські прислів'я та приказки, які вживаються в прямому значенні, не мають образного алегоричного сенсу (*Сила та розум – краса людини*).

Дослідник О.І. Смирницький дає таку класифікацію фразеологічних висловів: фразеологічні вислови – стилістично нейтральні звороти, позбавлені метафоричності або які втратили його:

Ідіоми, обороти, засновані на перенесенні значення, на метафорі, добре розуміються мовцем (*Набалакав – і в торбу не забереи*). Вони мають яскраве забарвлення, відхід від звичайного нейтрального стилю. Класифікація стійких словосполучень О.І. Смирницького є ескізною та заснованою в основному на стилістичному критерії [Арнольд 1959, с.9].

Заслуговує на увагу й запропонована вченим О.В. Куніним класифікація фразеологічних одиниць, яка заснована на **структурно-семантичному принципі**, і також спирається на коефіцієнт стійкості фразеологічних одиниць. Дослідник виділяє класи на основі функції фразеологічних одиниць

в процесі спілкування, де класи визначаються за структурно-семантичними особливостями:

- номінативні фразеологічні одиниці, представлені зворотами, які виконують певну функцію (*shock and awe* – шок і трепет, масоване використання суперточної вогневої сили з метою придушення ворожого опору);

- номінативно-комунікативні одиниці, до яких належать дієслівні фразеологізми, які можуть бути трансформовані в речення з присудком у пасивному стані (*to hit the glass ceiling – the glass ceiling is hit?*);

- фразеологічні одиниці ні номінативного, ні комунікативного характеру (*Hey Martha!*);

- комунікативні фразеологічні одиниці, представлені прислів'ями та приказками [Кунін 2005, с. 58].

Дослідник І. В. Арнольд пропонує класифікувати фразеологічні вислови по їх граматичній структурі.

1. Субстантивні фразеологічні одиниці (*the root of the trouble* – «корінь зла», *a thorn in the flesh* – «більмо на оці», *a pretty kettle offish* – «неприємне становище»).

2. Дієслівні фразеологічні одиниці (*to give one the bird* – «звільнити», *to learn by heart* – «вчити напам'ять»).

3. Ад'єктивні фразеологічні одиниці (*as cool as a cucumber* – «абсолютно холоднокровний», *spick and span new* – «новенький з голочки»).

4. Адвербіальні фразеологічні одиниці (*through thick and thin* – «незважаючи на перешкоди», *to one's heart's content* – «скільки душі завгодно»).

5. Фразеологічні одиниці вигутового характеру (*Well, I never!* – «хто б міг подумати», *My eye and Betty Martin!* – «Ось так.»)[Арнольд 1959, с.192–193].

Вчена Т.І. Арбекова стверджує, що фразеологічні одиниці можна класифікувати за кількома ознаками. Вона виділяє наступні класифікації: **семантична, структурна, стилістична, етимологічна і класифікація за способом утворення**. Залежно від способу утворення Т.І. Арбекова виділяє два основних типи фразеологічних одиниць: **злиті поєднання і семантичні блоки** [Арбекова 1977, с.17].

Злиті поєднання утворюються сполученням компонентів, кожен або один з яких має структурно-системні фразотворчі властивості. При цьому в переносному значенні може виступати як головний, так і підлеглий компонент словосполучення, *family tree* – родослівне дерево, *skeleton map* – контурна карта [Арбекова 1977, с.23].

Семантичні блоки утворюються перетворенням значення всього словосполучення в цілому.

Семантичні блоки “*see through a brick wall*”

1. Бачити крізь кам'яну стіну.
2. Володіти незвичайною проникливістю [Арбекова 1977, с. 24].

Підставами для семантичної класифікації фразеологізмів можуть служити:

1. Характер відносності компонентів до дійсності.
2. Наявність і характер зв'язку предметного значення головного компонента з предметним значенням фразеологізму.
3. Наявність у складі значення фразеологізму асоціативного компонента [Баран 2008, с.120].

Дослідниця З.І. Анісімова поділяє фразеологічні вирази за **ступенем семантичної неподільності компонентів**:

1. Фразеологічні одиниці класифікуючого характеру: обороти, які позначають більш приватні, видові поняття по відношенню до понять позначає існуючі поза фразеологічних одиниць. Прикметники в них мають класифікуюче значення, вказуючі на ознаку позначаючі поняття, що відрізняє ці поняття від подібних до них понять (*Hard money, little finger*).

2. Фразеологічні одиниці (*Blind alley*).

3. Фразеологічні зрощення (*Hot air* – балаканина, *brown study* – роздум).

За такої класифікації одна група, що виділяється не виключається, а накладається на іншу.

Дослідниця І.К. Сазонова пропонує класифікацію фразеологічних виразів з точки зору їх функціональних властивостей:

- нейтральні фразеологічні одиниці входять до кореня мови як необхідні і нічим не замінні лексичні елементи. Вони не мають спеціальної експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, володіють високою частотністю;

- експресивно - емоційні фразеологічні одиниці що прикрашають та оживляють мову. Розмовний, неформальний, рідше книжковий стиль літературної мови. Може бути замінений іншою лексичною одиницею мови. Частотність в них нижче. Сюди входять всі фразеологічні єдності, велика частина фразеологічних зрощень, невелика частина фразеологічних сполучень.

В основі класифікації фразеологічних одиниць вченої Б.І. Лабінської знаходиться **функціонально-стилістичний принцип**:

- розмовні фразеологічні одиниці, що виконують комунікативну функцію і вживаються, передусім, в усному мовленні і яким притаманне «знижене» експресивно - стилістичне забарвлення: а) повсякденно - побутові; б) розмовно - фамільярні фразеологічні одиниці; в) просторічні фразеологічні одиниці;

- книжні фразеологічні одиниці, які вживаються, здебільшого, у писемній мові і характеризуються «підвищеним» експресивно-стилістичним забарвленням: книжність, святковість, урочистість, патетичність, поетичність тощо;

- міжстильові фразеологічні одиниці, які експресивно не забарвлені, загальноновживані, функціонують у всіх стилях мови. Останні умовно поділяються на дві підгрупи. Фразеологічні одиниці I підгрупи можуть бути

субстантивні; дієслівні (охоплюють абстрактний іменник і повнозначне чи допоміжне дієслово); ад'єктивні (дають якісну характеристику предмету або особі); адвербіальні (за семантичною ознакою подібні до ад'єктивних та характеризують якість дії або вказують на ступінь якісної характеристики особи, предмета). До II підгрупи належать ідіоми, парні зрощення, прислів'я, приказки, крилаті вирази [Лабінська 2004, с.15].

Зарубіжний вчений Л. Сміт у своїх працях пропонує класифікацію відповідно до джерел походження фразеологічної одиниці (генетична класифікація). Так, науковець вирізняє ідіоми, вилучені з мови моряків, рибалок (*better one small fish than an empty dish* – краще щось, ніж нічого), солдатів (*to fight on two fronts* – битися, боротися на два фронти), мисливців (*to run after two hares* – гнатися за двома зайцями, братися за безнадійну справу). Також, вчений виділяє ідіоми, пов'язані з різноманітними свійськими і дикими тваринами (*donkey between two bundles of hay* – прилюдно, у присутності людей), птицями (*birds of one feather* – однакові люди; одного поля ягода, одного тіста книш, два чоботи – пара), природними явищами (*one cloud is enough to eclipse all the sun* – одна хмара може закрити сонце); пов'язані з сільським господарством, кухнею (*eggs are all in one basket* – усім ризикує, поставив усе на карту), різними видами спорту, мистецтва, частинами тіла (*first finger* – вказівний палець) тощо [Шанський 1987, с.61].

Отже, здійснивши огляд існуючих класифікаційних схем фразеологічних одиниць, було виявлено, що в їх основі лежать різні принципи. Проте зустрічаються класифікації з подібними рисами, а деякі з них є трансформаціями інших. Кожна з них по-своєму допомагає з'ясувати природу фразеологічних одиниць, схарактеризувати особливості їх функціонування. Так, семантично-структурна класифікація є найбільш придатною для розгляду цілісності чи ускладненості семантики фразеологічної одиниці, граматично-функціональна – для виявлення граматичних категорій та функцій, функціональна – для пояснення особливостей вживання, тощо.

1.3 Вплив вживання фразеологізмів на зображення персонажів в літературі та кіномистецтві

Щоб з'ясувати вплив на вживання фразеологізмів на зображення персонажів в літературі та кіномистецтві, спочатку треба визначити, що таке персонаж. Персонаж – є невід'ємною частиною будь-якого твору. Неважливо – чи це літературний твір чи одиниця в кінофільмі. Персонаж являє собою «медіума» чи, більш офіційною мовою, персонаж є «наратором», особою, що розповідає чи пояснює події (реальні чи вигадані). Завдяки його словам складається оповідний текст, що є базою для виникнення такого процесу – як нарація [Наративний компонент].

Правила, за якими повинен діяти конкретний тип називають **поведінковим каноном** (наприклад, герой повинен захищати свій народ, жертвувати собою, він не здатний на зраду та підступність).

Існують загальновідомі типи персонажів:

- **соціально-історичні** (типи, що уособлюють риси представників певного соціального прошарку конкретної історичної епохи);
- **національні** (типи, що уособлюють типові риси національного характеру);
- **загальнолюдські** (типи, що уособлюють риси, притаманні всім людям, без огляду на їх соціальний статус, належність певному часу).

Щодо зображення персонажів автором, вони можуть бути поділені на наступні різновиди:

Ліричний – автор змальовує лише почуття та думки персонажа і не згадує про події його життя, вчинки (зустрічається, переважно, у поезії);

Драматичний – коли виникає враження, що персонаж «діє сам», «без допомоги автора», тобто автор використовує прийом самохарактеристики дійової особи (переважно, у драмі);

Епічний – автор зображує портрет, побут, дії, внутрішній світ персонажа (переважно, у епічних творах) [Типи персонажів].

Відповідність образу до реалій, описаних у творі допомагає «споживачу» інформації краще зануритись у процес отримання інформації. Правильні засоби характеризування персонажів, їхнє описове зображення. Цей пункт виходить з попереднього, але має глибше значення. Якщо у другому пункті важливим є визначення персонажа у рамках твору, то у цьому пункті важливе те, як ми будемо сприймати персонажа: його лексикон, його зовнішній вигляд. Якщо є описання дії через його світосприйняття, то важливим є те, як персонаж відтворює інформацію. Якщо ці пункти були виконані, то ми отримаємо «якісного» персонажа.

Але найбільшу роль, все ж таки, відіграє описова частина. Сучасне суспільство вимагає від мовців свідомого користування мовою, розуміння функціонального призначення всіх її одиниць, їх виражальних можливостей, і фразеологічні одиниці в цьому плані є надзвичайно важливим і цікавим матеріалом для дослідження, адже вони ввібрали в себе мораль, розум, кмітливість, спостережливість, гумор, дотепність тощо.

Основним методами роботи з фразеологічними одиницями є:

- виявлення фразеологічних одиниць, які є значущими для створення художнього образу героя, в авторській мові;

- виявлення фразеологічних одиниць, які є значущими для створення художнього образу героя, в мові інших персонажів;

- виявлення фразеологічних одиниць, які є значущими для створення художнього образу героя, в мові самого автора.

Якщо розглядати твори класичної літератури, наприклад Л.М. Толстого, то можна зауважити на тому, що роль фразеологізмів у побудові тексту займає важливу роль, адже показує характер ситуації та взаємовідносини персонажів:

Наприклад фразеологічна одиниця французького походження *“Dans le doute abstiens toi”* і її російський варіант – *«–Так, що ти хочеш, щоб робити? – повторив він (Кутузов), і очі його блищали глибоким розумінням. – Я тобі скажу, що робити, – промовив він, так як князь Андрій все-таки не відповідав. – Я тобі скажу, що робити і що я роблю. “Dans le doute, mon cher”, – він помовчав, – “abstiens toi”, – вимовив він з розстановкою », «Писали ви вночі, але лист ваш дихає неспокоєм і не добротою. У сумніві утримуйся, кажуть, а я б сказав ще: в неспокійному, нелюбовному стані утримуйся, замри, чекай, коли прийде доброта; а поки не вирішуй»*. Одні одиниці вживаються письменником тільки в оригінальному, неперекладеному вигляді, інші мають кальковані російські варіанти.

Щодо письменників більш новаторського стилю пропонується взяти для прикладу творчість В.О. Пелєвіна, а саме роман «Життя Комах».

Сьогодні творчість В.О. Пелєвіна, сучасного і популярного письменника, привертає увагу як літературних критиків, так і літературознавців та вчених-лінгвістів. «Життя комах» складається з 15 сюжетно пов'язаних новел, персонажі яких мають подвійний статус – вони є і людьми, і комахами, що багато в чому визначає мовні особливості тексту. Розглянутий роман, як і в цілому творчість В.О. Пелєвіна, відноситься до напрямку, який визначається як постмодернізм. Однією з головних рис постмодерністського мистецтва взагалі вважається інтертекстуальність та цитатність.

Методом суцільної вибірки в романі виділено понад 50 фразеологічних одиниць, їх приналежність до фразеологізмів уточнювалася за допомогою Фразеологічного словника російської мови за авторством Молоткова (1987).

Одна третя частина усіх фразеологізмів реалізована в контексті мови персонажів: *пити (смоктати) кров, жарти жартувати, прийти в себе, втрачати голову, до пори до часу, жити своїм розумом, вірити на слово, на всякий випадок, знайти себе* та інші. Наприклад: « – Який третій світ, – з гіркотою сказав шофер, неприродно поворухнувши вусами, – продали нас. Як є, всіх продали. З ракетами і флотом. **Кров всю висмоктали.** » Фразеологічні одиниці: *прийти в голову, прийти в себе, знайти себе в житті*, в обох типах контексту: «Першим, що **прийшло йому в голову**, був летючий кіт. Закривши очі, Митя спробував уявити собі, що це таке. Правильно, сказав Дима. – Світло справжнє. Тільки звідки віно? – Що значить «звідки»? Від Місяця. – Так? А тобі ніколи не **спало на думку**, що місяць насправді абсолютно чорний?».

З точки зору семантики переважають фразеологічні одиниці зі значенням розумової та емоційної діяльності: *приходити в голову, добрати розуму, вилетіти з голови, зібратися з думками, жити своїм розумом та інші, приходити в себе, знайти себе, сходити з розуму, тримати себе в лапках, кров кинулася в голову* та інші. Наприклад: «Спочатку він вирішив, що **сходить з розуму**, але, придивляючись до товарищів по службі, став помічати у них з боків трохи помітні напівпрозорі коричневі лапки, якими вони вправно користувалися.» Потрібно відзначити, що фразеологічні одиниці позначають емоційні прояви майже вдвічі більше, ніж фразеологічні одиниці з семантикою розумової діяльності.

Більшість фразеологічних одиниць в романі В. О. Пелєвіна працюють на створення образу персонажа. Це фразеологічні одиниці з компонентами, співвідносними зі словами, що позначають частини людського тіла (в більшості випадків особи і кінцівок) або людські прояви (в більшості випадків розумові і емоційні). В цілому ж вживаються фразеологізми, що працюють на «олюднення» персонажів роману, значно контрастують з «комахами» (ентомологічними) елементами образу персонажа (часто створюються за

участю фразеологізмів) і створюють ту подвійність семантики, яка є характерною рисою художньої прози В.О. Пелєвіна.

На прикладі цих двох культових письменників (класичного та сучасного) можна визначити те, що фразеологізми мають вплив на сприйняття персонажів у творах. Фразеологічні одиниці допомагають поглибити розуміння персонажа, його внутрішній світ, його зовнішню та внутрішню поведінку.

Але у сьогоденні світі роль художньої літератури зменшується, адже у ХХІ столітті кіновиробництво займає найбільшу галузь розважального типу. Багато творів класиків були перенесені на екран ще у ХХ столітті, але тоді, більшою частиною ринку розваг ще володіли книги. Зараз текстовий варіант є лише прикладом, на основі якого знімаються багатомільйонні картини.

Спочатку виходить оригінальний текст, на базі нього адаптується сценарій для фільму і потім картина починає зніматися. Так як більша частина описів у текстовому варіанті твору потрібна за для створення розуміння сцени і використовує багато описових конструкцій, кіно-адаптація такої проблеми не має, тому, більшість описових відкидається, завдяки візуалізації написаного. Ця проблема також стосується і теми цього дослідження, адже, дуже багато описів стосується і фразеологізмів.

Але, якщо прикметники, як і деякі описові фразеологізми, можуть бути замінені на візуалізацію, то фразеологізми, що відповідають за функцію доповнення та розширення діалогів, монологів (також і внутрішніх), і більшості своїй переходять із оригінального тексту до інтерпретованого сценарію.

Якщо у фільмі є два, або більше, типів оповідачів (один з яких автор, закадровий голос), то можлива кількість фразеологізмів, що були перенесені з оригінального рукописного твору більша. Адже, зазвичай автор чи закадровий

голос, виконує додаткову описову функцію, у якій можуть з'явитися фразеологізми.

Режисери звертаються до фразеологічним оборотів рідної мови як до невичерпного джерела мовної експресії. У промові героїв фільмів фразеологізми часто вживаються в їх звичайній фразеологічній формі з притаманним їм значенням. Введення в мову акторів фразеологізмів обумовлено прагненням підсилити експресивне забарвлення мови.

Наприклад деякі фразеологічні одиниці у кінокартині Р.Р. Качанського «Даун Хаус». Дія фільму, зберігаючи основну сюжетну лінію роману Ф.М. Достоевського «Ідіот», відбувається в другій половині 1990-х років: «нові росіяни», позашляховики “Hummer”, важкі наркотики тощо. Гротескно, у комедійній формі відтворені соціальні відносини в московському суспільстві. Однак рамки цього «товариства» позначені абсолютно довільно, і додатковий комічний ефект пов'язаний саме з ігноруванням рамок «свого кола» практично всіма учасниками подій.

«Даун-хаус», безумовно, можна вважати найсміливішою в історії кінематографу екранізацією роману «Ідіот» Федора Михайловича Достоевського. Втім, сам Достоевський як людина екстремальна, перевернувся б у труні, побачивши Качанівський опус. Ефектна назва фільму розшифровується просто: даун – людина, що страждає хворобою Дауна, в просторіччі ідіот, хаус – модний напрямок танцювальної музики кінця ХХ століття. Князь Мишкін у виконанні Федора Бондарчука хворобою Дауна не страждає, зате чудово втілює ідіотизм саме у сенсі самого Достоевського – як простодушність і нічим не замутною чистоту світосприйняття:

*«Значить, стою я на світлофорі, не повірите, **тверезий як скло**, і тут вона дорогу переходить, **в одній руці пляшка горілки 0.75, в іншій цукерочка** ... я так і обімлів, до вечора простояв, думав назад піде, похмелятися»* – Парфен Рогожин розповідає князю Мишкіну про його перше враження від Настасьї Філіповни. В цій цитаті вжито два крилатих вислова. Один позначає

повну адекватність людини, без дії алкоголю на світосприйняття. Другий майстерно описує Настасью Філіповну як молоду особу (цукерка в руці) але вже з залежністю від алкоголю, тобто – скалічена молода людина.

«– А ви пити не будете? Битися не будете? – Я, голубчику, не п'ю, не курю, не колюсь і не нюхаю. Комп'ютером не захоплююся. А битися я взагалі не маю пристрасті. - Виняткова ви людина!» – головна проблема молоді у ХХІ столітті. Людей, що не мають шкідливих звичок зараз майже не існує.

«Я готовий слухати вас всю свою біографію» – говориться як комплімент людині, що веде розповідь.

«Звичайно, жінка вона ефектна, але вона з Тоцьким живе. І, кажуть, випиває часто. У мене мама в напрузі вже, як електрика» – дотепне порівняння людини, що почуває себе некомфортно або людина, яка відчуває несправедливість або гнів до електричного струму.

«Був у мене друг один ... Почав читати книги ... Як це буває – все скінчилося депресією» – кумедний вислів щодо розширення світосприйняття через читання книг. Розуміння «жгучої несправедливості» буття сучасної людини.

«Ні, я таблетки не люблю. Я ними давлюсь. Мені більше подобається рибок розводити. Так що наркотики мені зовсім не потрібні. Я і без них бачу життя мальовничим. У мене і довідка є.» – Влучний вираз щодо людей з відхиленнями та їх порівняння з людьми, що вживають наркотики. Анти–пропаганда вживання наркотиків.

Отже можна зробити висновок, що фразеологічні одиниці використовувалися письменниками класичного періоду. Вони допомагали збільшити та доповнити опис героя, розширити його мовні рамки. Також, при використанні фразеологічних одиниць іншомовного походження відбувалося розширення мовного запасу у читача, що позитивно впливало на роль літератури у минулому. Щодо літератури, написаної в актуальний період,

можно зазначити те, що фразеологізми відіграють доволі велику роль у характеристиці персонажів, їх поведінкових схем, їх внутрішнього та зовнішнього світосприйняття та вираз їх світосприйняття через діалоги.

Кіномистецтво теж не відмовилось від вживання фразеологічних оборотів. На прикладі творчості Р.Р. Качанського було зроблено висновок, що кіновиробництво є ще більшим трампліном для поширення фразеологізмів серед широкої публіки. Завдяки кіно з'явилося багато нових виразів, що стали крилатими та увійшли до лексики мови споживача інформації, завдяки персонажам, що вживали приведені вище вислови на великому екрані. Тому, фразеологізми були, є і будуть важливою функцією у мистецтві літератури та кіно. Фразеологізми мають високу ступінь стійкості лексичного складу і виконують в мові експресивну функцію. При цьому змінені фразеологізми зберігають художні достоїнства, образність, афористичність, ритміко-мелодійну впорядкованість.

РОЗДІЛ 2
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЖИВАННЯ
ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ Х. ТОМПСОНА
«СТРАХ ТА ВІДРАЗА У ЛАС-ВЕГАСІ» ТА ЙОГО ЕКРАНІЗАЦІЇ
«СТРАХ І НЕНАВИСТЬ У ЛАС-ВЕГАСІ»

2.1 Метод порівняльного аналізу як засіб дослідження мовних одиниць

Матеріалом нашого дослідження, як було зазначено вище, є текст роману Х. Томпсона «Страх і відраза у Лас-Вегасі» та його екранізація «Страх і ненависть у Лас-Вегасі». Об'єктами нашого дослідження є фразеологізми та сленгові фразеологізми, вживані у художньому творі та його екранізації. Загальна кількість досліджуваних об'єктів складає 90 одиниць (49 одиниць фразеологізмів, 41 одиниця сленгових фразеологізмів). Фразеологічні одиниці було відібрано згідно ступеню їх представленості (вживання) у тексті роману (113 с) та сценарію кінокартини (118 хв).

Для виконання поставлених завдань ми використовуємо метод порівняльного аналізу та його основні складові.

Метод в широкому розумінні класифікується як спосіб організації пізнавальної й дослідницької діяльності науковця з метою вивчення явищ і закономірностей певного об'єкта науки. У більш звуженому значенні як система процедур вивчення об'єкта дослідження або перевірки отриманих результатів. У другому значенні метод здебільшого ототожнюється з терміном «методика». Нерідко методика розглядається як конкретне застосування загальноприйнятого методу відповідно до мети й завдань дослідження.

Аналіз різноманітних типологій методів лінгвістики включає наступні їх різновиди:

- 1) описовий метод або ототожнюється зі структурними або тлумачиться як дескриптивний за способом репрезентації;
- 2) порівняльний і зіставний методи здебільшого розділяються через діахронічність першого й синхронічність другого;
- 3) маргінальні галузі лінгвістики формують власний спектр методик, які не завжди отримують статус окремого методу [Селіванова, с. 48].

Суть методу порівняльного аналізу в лінгвістиці – це зіставлення окремих лінгвістичних явищ і процесів з метою виявлення їх схожості та відмінностей. На основі сходжень ґрунтується висновок, що вони є однорідними, мають більш-менш аналогічний зміст, мають загально спрямований розвиток тощо. У цьому випадку дані про одного з порівнюваних явищ або процесів можуть бути використані для вивчення інших. Виявлені ж у ході порівняльного аналізу розходження досліджуваних явищ і процесів вказують на їх специфіку і, можливо, унікальність деяких з них.

Разом з тим в порівняльному аналізі лінгвістичних явищ використовуються і такі загальнонаукові прийоми як: гіпотеза, аналіз і синтез, моделювання. Тобто вони є складниками методу і приймають безпосередню участь під час обробки даних:

Гіпотеза являє собою перехід від конкретних індуктивних спостережень до загального дедуктивного, що зазвичай відбувається шляхом гіпотез, подальшого їхнього підтвердження або спростування і висунення нових. Отже, метод гіпотез полягає в побудові припущення щодо ознак певного явища, чинників, закономірностей, способів існування певного явища. Гіпотеза – це варіант можливого розв'язання проблеми, висувається апріорно і потребує перевірки і підтвердження. Подальший аналіз або підтверджує гіпотезу, перетворюючи її на наукову теорію, або спростовує її [Гіпотеза].

Аналіз і синтез – як загальнонаукові методи являються собою діалектичну єдність протилежностей; перший передбачає розділення цілого на частини і опис кожної з частин і зав'язків між ними, другий – поєднання частин у цілісну систему [Аналіз і синтез].

Аналогія – як метод це утворення мовної форми за моделлю іншої. Уподібнення форм одна одній за якоюсь ознакою [Аналогія].

Система категорій, тобто найбільш загальних понять, у рамках яких здійснюється розумові процедури порівняльного аналізу також відповідає цим методам: «порівняння», «схожість», «різниця», «об'єкт порівняння», «суб'єкт, який здійснює порівняльний аналіз» (з його поглядами, ідеологічними установками і ціннісними орієнтаціями), «кут бачення «порівнюваних явищ, «ціле», «частина», «сегментація» (розподіл цілого на окремі сегменти з метою їх дослідження), «соціальна однорідність» і «соціальна неоднорідність» досліджуваних явищ і процесів, «метод порівняння» та інші [Метод порівняльного аналізу].

Виділяють два основні різновиди порівняльного аналізу:

- 1) з'ясування істотних характеристик двох чи більше споріднених об'єктів шляхом порівняння їхніх однотипних властивостей;
- 2) встановлення закономірностей розвитку того самого досліджуваного об'єкта через порівняння його станів і властивостей у різні періоди;

Проведення порівняльного аналізу включає такі етапи:

- 1) визначення об'єктів та одиниць аналізу ;
- 2) формулювання критеріїв порівняння;
- 3) перевірка методологічної еквівалентності порівняння;
- 4) інтерпретація спільного та відмінного [Аналіз].

Основне значення порівняльного аналізу – отримання нової інформації не тільки про властивості порівнюваних явищ і процесів, а й про їх прямих і непрямих взаємозв'язках і, можливо, про загальні тенденції їх функціонування та розвитку. Як справедливо вказують французькі дослідники М. Доган і Д. Пелассі, «хоча спочатку порівняння може бути викликане пошуком інформації, воно одночасно є ключем до пізнання. Саме це робить його одним з найбільш плідних напрямків мислення» [Доган, с. 20].

Процедури порівняльного аналізу обумовлені завданнями конкретного дослідження. Залежно від того, як саме порівнюються об'єкти – у статичі чи динаміці, аналіз може здійснюватися просторово (синхронічний аналіз) та у часі (діахронічний аналіз). Аналітичною основою процедур порівняння є метод абстрагування, який дає змогу визначати спільні властивості, окремі класи та можливі зв'язки; а також гіпотетико-дедуктивні, інтерпретативні методи, логіко-методологічні процедури екстраполяції, ідеалізації тощо [Савельєв, с. 77].

Вище зазначені фактори як «аналогія», «синтез» «аналіз» – це загальнонаукові методи пізнання. Ці механізми є складниками порівняльного аналізу.

Об'єктами порівняльного лінгвістичного аналізу можуть слугувати лінгвістичні явища та процеси, так само як і їх складові, у тому числі суб'єкти.

Важливими етапами порівняльного лінгвістичного аналізу є обробка отриманих лінгвістичних даних, їх систематизація та наукове тлумачення, яке включає в себе «одночасно аналіз і синтез, пошуки емпіричних доказів і формулювання понять» [Доган, с. 219]. У будь-якому випадку треба показати

обґрунтованість виявлених в порівняльному аналізі явищ і процесів їх подібностей і відмінностей, розкрити їх соціальну природу, безпосередні причини їх появи, а також їх соціальне значення. У цьому випадку на основі порівняльного аналізу можуть бути сформульовані корисні практичні висновки.

Отже, порівняльний метод одним з головних наукових лінгвістичних методів. Був застосований ще до нашої ери, постійно еволюцюював під впливом вчених, що його застосовували. Метод включає до своєї структури прийоми аналізу, моделювання, виводу гіпотез, приводу аналогій та категоризації наявної інформації. Порівняльний метод широко застосовується у мовознавстві завдяки широкому спектру доступних інструментів аналізу. У прикладних дослідженнях порівняльний метод використовується в якості основного при класифікації, типології, оцінці, генералізації. Він дозволяє розділити спільні та відмінні ознаки і властивості досліджуваних об'єктів і процесів їх розвитку.

2.2 Аналіз фразеологічних виразів та сленгових фразеологізмів у романі Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі»

«Страх та відраза у Лас-Вегасі» – найвідоміший роман американського письменника Хантера Томпсона. Його було створено у 1971 році, ілюстрації зробив британський художник Ральф Стедман. Вперше роман з'явився як історія в двох частинах у журналі “Rolling Stone” а книга вийшла в друк у 1972 році.

Роман базується на двох подорожах до Лас Вегасу, які автор здійснив в компанії адвоката та активіста Оскара Зета Акоста в березні 1971 року. Результатом першої подорожі стало журналістське розслідування Томпсона

про вбивство американського тележурналіста мексиканського походження Рубена Салазара, якого було вбито в 1970 році сльозогінною газовою гранатою з близької відстані поліцейськими Лос-Анжелеса під час придушення мітингу проти війни у В'єтнамі.

Матеріали розслідування були надруковані в журналі “Rolling Stone”. Оскар Акоста був основним джерелом інформації для історії Хантера Томпсона та для відкритого спілкування між латиноамериканцем та білим журналістом стала напружена атмосфера на расовому підґрунті Лос-Анжелеса. Обом було необхідне більш затишне місце для обговорення матеріалу, тому вони скористались пропозицією американського щотижневого спортивного журналу “Sports Illustrated” зі створення написів для фотокарток під час щорічних пустельних автоперегонів “Mint 400”, які проводились з 21 по 23 березня 1971 року.

Хантер Томпсон занотував результати березневої мандрівки, витративши близько 36 годин на самоті в готельному номері. Ці нотатки згодом стали основою роману «Страх та відраза в Лас-Вегасі».

Написи, що супроводжували фотокартки “Sports Illustrated” із 250 слів перетворились на історію довжиною з роман для журналу “Rolling Stone”.

Декілька тижнів потому від першої поїздки Хантер Томпсон і Оскар Акоста повернулись до Лас Вегасу, де мали зробити огляд «Конференції адвокатської асоціації округу» на тему наркотиків та небезпечних ліків, яка проходила з 25 по 29 квітня 1971 року. Окрім відвідування конференції ХантерТомпсон і Оскар Акоста шукали шляхи для розкриття теми «Американської мрії», що стало основою для другої частини роману.

29 квітня 1971 року Хантер Томпсон розпочав роботу над написанням роману цілком, перебуваючи в готельному номері в «Аркадії», штат Каліфорнія.

У листопаді 1971 року “Rolling Stone” опублікував матеріали обох мандрівок під назвою «Страх та відраза в Лас-Вегасі: шалена подорож у серце

американської мрії» як історію, що складається з двох частин. Американське видавництво “Random House” в липні 1972 надрукувало роман у твердій обкладинці з додатковими ілюстраціями Ральфа Стедмана.

На 113 сторінках поданого роману нами було вилучено та опрацьовано 70 фразеологічних одиниць загалом (серед них 31 одиниця сленгових фразеологізмів). На першому етапі дослідження ми використовували метод словникових дифініцій. Наступним етапом дослідження було визначення структури фразеологізмів, віднесення їх до певного типу, інтерпретація їх функцій та опис ситуацій, в яких їх було вживано.

Фразеологічні обороти з роману «Страх та відраза у Лас-Вегасі»

1. Okie Kid

Дитина okie

*“My attorney saw the hitchhiker long before I did. “Let’s give this boy a lift,” he said, and before I could mount any argument he was stopped and this poor **Okie kid** was running up to the car with a big grin on his face, saying, “Hot damn! I never rode in a convertible before!” [p2].*

«Мій адвокат побачив цього автостопера задовго до мене. «Давай підкінемо хлопця» - промовив він, і перш ніж я зміг сказати що-небудь, він зупинився та ця дитина Окі побігла до машини з посмішкою, кажучи: Оце так! Ніколи раніше не їздив у кабріолеті!»

1. Informal : a native or resident of Oklahoma

2. Informal, sometimes disparaging : a migrant agricultural worker [MW (46)].

Цей вираз є фразеологічним зрощенням з архаїчним компонентом. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об’єднані загальною мовною ознакою, тобто стійкістю. Він є фразеологічним зворотом, з переносом ознаки місцевості на людину. Являє собою номінативну фразеологічну одиницю, що виконує функцію переносу ознаки. Фразеологізм експресивно-емоційною одиницею, має розмовний стиль мови. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є субстантивним.

Таким чином Рауль Дюк описує хлопця, якого вони вирішили підібрати на дорозі.

2. Make the nut

Ми не зможемо

*“This won't **make the nut**,” he said, “unless we have unlimited credit” [p4]*
«Це не вигорить, відповів він, допоки ми не гарантуємо собі безліміт»

An entertainment term for overheads, expenses, the break-even sum after which profit starts. And bribery or a fund for bribing the police, etc [ID (47)].

Це фразеологічна єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії. Являє собою фразеологічне словосполучення, що являє собою застиглу синтаксичну конструкцію, що вживається в певній граматичній формі. Він заснований на переносі значення, на метафорі. Є номінативною фразеологічною одиницею, зворотом, що виконує певну функцію. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Доктор Гонзо вживає цей вираз під час їх діалогу щодо обману працівників готеля.

3. Give belts

Вдарити

*“There were people inside, but they refused to come to the double-glass door until we **gave it a few belts** and made ourselves clear” [p4].*

«Всередині були люди, але вони не підходили до нас, допоки ми не почали бити у вікна.»

To hit someone or something hard [MMD (48)].

Фразеологізм являє собою фразеологічне зрощення, зливу єдність, лексичне значення окремих складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою, тобто стійкістю. Є метафорою, добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це

номінативно-комунікативний фразеологізм. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Таким чином Рауль Дюк розповідає щодо їх зборів для поїздки до Лас-Вегасу.

4. To run the gauntlet

Ризикувати життям

*“So there was really no choice: We would have **to run the gauntlet**, and acid be damned” [p8].*

«І справді не було вибору: нам потрібно було ризикнути життям, чорт би її побрав, цю кислоту.»

1. To have to deal with a lot of people who are criticizing or attacking you
2. The giving of orders by someone who has complete authority [CD (49)].

Фразеологізм являє собою фразеологічне зрощення, зливу єдність, лексичне значення окремих складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу. Даний вислів являє собою застиглу синтаксичну конструкцію і вживається в одній граматичній формі. Це оборот який є метафорою і добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативний фразеологізм. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз під час своїх коментарів щодо їх перебування у Лас-Вегасі.

5. A bone in throat

Кість у горлі

*“He has **a bone in his throat**, I said” [p11] .*

«Я сказав: у нього кістка у горлі.»

A source of continuing annoyance; a hindrance [WKD (50)].

Це фразеологічна єдність що являє собою порівняння. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою, тобто стійкістю. Це оборот який є метафорою і добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є адвербальним.

Таким чином Рауль Дюк намагався прикрити Доктора Гонзо який був неспроможний до дій із-за наркотичного ефекту.

6. No dice

Ні, не може бути

“No dice,” the Ford man said, “It has to be “Joe”[p13].

«Не може бути – сказав амбасадор Форду. Це повинен бути Джо.»

Something that people say when you may not or cannot do something [CD (51)].

Фразеологічне зрощення, що виражає емоцію подиву, є лексично нерозкладною. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень. Це оборот який є метафорою і добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це фразеологічна одиниця ні комунікативного, ні номінативного характеру. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм має вигуківий характер.

Рауль Дюк процитував людину що працювала у команді «Форд» під час мотогонок.

7. Three Dog Night

Дуже холодна ніч

“Some gibberish by a thing called “Three Dog Night”, about a frog named Jeremiah who wanted “Joy to the World”[p20].

«Якесь «тарактіння» від «Три Дог Найту», щодо жаби на ім'я Еремая, що хотіла «Розитовхати світ»

In the old days of no central heating, a night so cold it took 3 dogs sleeping with you to keep you warm enough [UD (52)].

Це фразеологічна єдність, що за структурою являє собою вільне сполучення слів, але з новим переносно-образним реченням. Являє собою застиглу синтаксичну конструкцію. Це метафора, але без історичного занурення розуміння даного фразеологізму є проблематичним. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову.

Нісенітниця, що була сказана під час наркотичного уїк-енду Раулем Дюком. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є субстантивним.

8. Cut your losses

Підрахувати збитки

*“In every gig like this, there comes a time to either **cut your losses** or consolidate your winnings – whichever fits”* [p28].

«У кожному водовороті подій приходить час підраховувати збитки чи дохід – що вам подобається більше.»

To avoid losing any more money than you have already lost [CD (53)].

Фразеологічна єдність, що являє собою застиглу синтаксичну конструкцію, що вживається лише в певній граматичній формі. Вільне словосполучення, стійке, залежить від входячих до нього слів. Це стилістично нейтральний зворот, позбавлений метафоричності. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Він є нейтральною фразеологічною одиницею, не має експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, має високу частотність. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз під час розуміння того, яких збитків вони зазнали під час поїздки.

9. To take the bull by the horns

Взяти бика за рога

“*The only way to do it is **to take the bull by the horns** – go to the mat with this scum!*” [p51].

«Був один варіант – взяти бика за рога, вийти з ним «один на один».

To cuckold, to be unfaithful to [WKD (54)].

Даний фразеологізм є фразеологічною єдністю, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою дії, що виражає душевний стан. Це фразеологічне сполучення, яке об’єднане загальною мовною ознакою, тобто стійкістю. Метафора, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Доктор Гонзо використав цей вираз коли намагався придумати як не потрапити за ґрати.

10. Beat a rap

Вибратися

“*We’ll never **beat a rap** like this*” [p40].

«*Ми ніколи не виберемося звідси.*»

To escape or avoid blame or punishment [CD (55)].

Це фразеологічне зрощення, що представляє собою зливу єдність, що лексичне значення складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу. Це словосполучення, що являє собою застиглу синтаксичну конструкцію і вживається в певній граматичній формі. Є метафорою, що розуміється мовцем. Це номінативно-комунікативна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Доктор Гонзо використав цей вираз, коли він загубився у «Базуко» цирку.

11. To take stock

Переосмислювати

“Back to the hotel, to take stock”[p61].

«Назад до готелю, реорганізуватися та переосмислити пережите.»

To take stock (of something) is to think carefully about a situation or event and form an opinion about it, so that you can decide what to do [CD (56)].

Фразеологічне зрощення, що представляє собою зливу єдність, лексичне значення якої неважливе для розуміння цілого виразу. Представляє собою застиглу синтаксичну конструкцію, вживається в певній граматичній формі. Є метафорою. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову.

Рауль Дюк використав цей вираз коли намагався вирішити що робити у ситуації у яку вони потрапили.

12. Let the chickens come home to roost

Платити по рахункам

“Let the chickens come home to roost, I thought as I hurried into the airport.”

[p70]

«Плати по рахункам – думав я поспішаючи до аеропорту.»

Bad deeds or words return to discomfort their perpetrator [Phrase (57)].

Це фразеологічна єдність, що представляє собою за структурою вільні сполучення слів, але з новим переносно-образним значенням. Стійке словосполучення, залежить від входячих до нього слів. Це ідіома, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей фразеологізм коли їхав до аеропорту.

13. Hit the brakes

Різко загальмувати

“I hit the brakes and aimed the Great Red Shark toward the shoulder of the highway” [p1].

«Я різко загальмував та направив «велику красну акулу» до узбіччя шосе.»

To quickly engage a vehicle's brakes to slow down or stop [TFD (58)].

Фразеологізм являє собою єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху. Являє собою сполучення, що складається з застиглої синтаксичної конструкції. Це стилістично нейтральний зворот, що вживається у прямому значенні. Щодо структурно-семантичного принципу цей фразеологізм не є ні комунікативним, ні номінативним. Він є нейтральною фразеологічною одиницею, не має експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, має високу частотність. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Таким виразом Рауль Дюк охарактеризував дію під час водіння авто.

14. For good or ill

Добре чи погано

*“So I had an obligation to cover the story, **for good or ill**” [p1].*

«Добре це чи погано, але я був повинен освітити подію.»

Regardless of whether something is good or bad [TFD (59)].

Це фразеологічне зрощення, яке не допускає перестановки своїх компонентів. Являє собою сполучення, що складається з застиглої синтаксичної конструкції. Це стилістично нейтральний зворот, що вживається у прямому значенні. Є комунікативною фразеологічною одиницею, що представлена приказкою. Він є нейтральною фразеологічною одиницею, не має експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, має високу частотність. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є ад'єктивним.

Рауль Дюк використав цей вираз, коли повертався до Лас-Вегасу.

15. In one hell of a hurry

Поспішати

“We’re in a hell of a hurry” [p5].

«Ми дуже поспішали.»

Extremely rushed [TFD (60)].

Фразеологічне зрощення, що характеризується непроникністю – не допускає до свого складу додаткових слів. Вільне словосполучення, що об’єднане загальною мовною ознакою – стікістю і залежністю входячих до нього слів. Це стилістично нейтральний зворот, що позбавлений метафоричності, вживається у прямому значенні. Щодо структурно-семантичного принципу цей фразеологізм є комунікативною фразеологічною одиницею, що представлена приказкою. Він є нейтральною фразеологічною одиницею, не має експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, має високу частотність. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Доктор Гонзо використав цей фразеологізм, коли замовляв автомобіль у автодилера.

16. To lose someone’s grip

Втрачати контроль

“He was losing his grip on the bar, sinking slowly to his knees, but still speaking with definite authority: “This is a magic moment in sport”[p12].

«Він втрачав контроль у барі, сповзаючи на землю, але ще розмовляючи дуже впевнено: «Це магічний момент у історії спорту!»

To no longer have the ability to control someone or something [TFD (61)].

Фразеологічна єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії, що виражає певний душевний стан. Являє собою сполучення, що складається з застиглої синтаксичної конструкції. Це ідіома, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Так Рауль Дюк описував людину, що була відповідальна за мотогонку, але вже дуже п'яна.

17. To die on the vine

Залишатися на папері

*“And it was hard to explain; in those circles, that everything they told me went into the wastebasket or at least the dead-end file because the lead paragraphs I wrote for that article didn't satisfy some editor three thousand miles away – some nervous drone behind a grey formica desk in the bowels of a journalistic bureaucracy that no con in Nevada will ever understand – and that the article finally **died on the vine**, as it were, because I refused to rewrite the lead” [p26].*

«Це важко пояснити; у той час, усе, що вони мені розповіли було викинуто до кошику або забраковано, бо якомусь редактору це не сподобалося, за три сотні миль від мене – «безпілотник за сірим столом у надрах журналістської бюрократії», що ніхто у Неваді не зрозуміє – і що ця стаття залишилась на папері, адже я відмовився її переписувати.»

To fail prematurely or not come to fruition, due to being ignored, neglected, impractical, or without the necessary means to succeed [TFD (62)].

Фразеологічне зрощення, що представляє собою зливу єдність, лексичне значення якої неважливе для розуміння цілого виразу. Являє собою сполучення, що складається з застиглої синтаксичної конструкції. Це ідіома, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз під час своїх роздумів на тему того, що дуже багато дійсно професійних історій нікому не потрібно і вони йдуть до смітника.

18. To bring the hammer down

Переслідувати

*“Do me one last favor Lord: just give me five more high-speed hours before you **bring the hammer down**, just let me get rid of this goddamn car and off of this horrible desert” [p30].*

«Господи, зроби мені останню послугу: дай мені п'ять часів швидкої дороги, перед тим як ти спустиш на мене усіх собак, дай мені здихатися цієї треклятої машини та виїхати з цієї жахливої пустелі.»

To treat very harshly [WKD (63)].

Фразеологічна єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії, що виражає певний душевний стан. Це вільне словосполучення, що об'єднане загальною мовною ознакою – стійкістю. Це метафора, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Таким чином Рауль Дюк молив Бога щоб той дав йому час на те щоб дати драпака.

19. To get a break

Відпочити

*“I was finally **getting the breaks**” [p33].*

«Я нарешті міг відпочити.»

To get relief from some difficulty or problem [TFD (64)].

Фразеологічне зрощення, у якому неможлива перестановка компонентів виразу. Є вільним словосполученням, що об'єднане загальною мовною ознакою – стійкістю. Це стилістично нейтральний зворот, що позбавлений метафоричності, вживається у прямому значенні. Щодо структурно-семантичного принципу цей фразеологізм є номінативною фразеологічною одиницею. Він є нейтральною фразеологічною одиницею, не має експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, має високу частотність. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз, коли заїхав до готелю.

20. **Cut the cord**

Перерізати пуповину

*“It was time **to cut the cord**”* [p41].

«Прийшов час перерізати пуповину.»

Cease to rely on someone or something influential or supportive and begin to act independently [TFD (65)].

Фразеологічна єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії та виражає перший душевний стан. Є вільним словосполученням, що об'єднане загальною мовною ознакою – стійкістю. Це метафора, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативно-комунікативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Так Рауль Дюк описував те, що їм потрібно було позбавитися Люсі.

21. **Fit the mold**

Входити до рамок

*“We didn ’t **fit the mold**”* [p54].

«Ми не входили до рамок.»

To be similar to others or to usual [MMD (66)].

Фразеологічна єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії та виражає перший душевний стан. Є вільним словосполученням, що об'єднане загальною мовною ознакою – стійкістю. Це метафора, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Ретроспектива Рауля Дюка щодо їх, як індивідів у Новому Часі після наркотичної революції.

22. Play favourites

Давати перевагу

“I’m not one to play favorites, but it looks like i’ll have to make room for him”
[p55].

«Я не із тих, хто віддає перевагу, але мені знається, що я повинен звільнити для нього місце.»

To give preferable treatment to someone or something one likes or favors more than others [TFD (67)].

Фразеологічне зрощення, що виражає емоцію і є лексично нерозкладною. Є вільним словосполученням, що об’єднане загальною мовною ознакою – стійкістю. Це стилістично нейтральний зворот, що позбавлений метафоричності, вживається у прямому значенні. Щодо структурно-семантичного принципу цей фразеологізм є номінативною фразеологічною одиницею. Він є нейтральною фразеологічною одиницею, не має експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення, має високу частотність. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Тренер у барі використав цей вираз, коли до бару зайшов його керівник.

23. To get the hang of

Розумітися

“Barger never quite got the hang of it, but he’ll never know how close he was to a king-hell breakthrough” [p64].

«Барджер точно не знав, але ніколи б і не дізнався, наскільки близько він був до потрапляння у пекло.»

To learn how to do something or use something [ID (68)].

Фразеологічне зрощення, у якому неможлива перестановка компонентів виразу. Є вільним словосполученням, що об’єднане загальною мовною ознакою – стійкістю. Це метафора, що добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця.

Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз для опису того, що відбувалося з Барджером під час їх розмови.

24. **To be like a Jack-in-the-box**

Бути чортом у табакерці

*“The creep started hassling the bartender about ‘allowing barefoot rabble in the place’ and just about then the ape let out a shriek-so the loud the guy threw a beer at him, and the ape went crazy, came out of his seat **like a jack-in-the box** and took a big bite out of the old man’s head” [p68].*

«Покидьок почав зводити бармена щодо «дозволу босоногих знаходження тут» і саме тоді мавпа скрикнула так гучно, що хлопець кинув у нею пиво, вона зійшла з глузду, як чорт у табакерці та відкусила частину голови старого.»

A toy consisting of a small box out of which a figure (as of a clown's head) springs when the lid is raised [MWD (69)].

Фразеологічна єдність, що являє собою образне порівняння. Це сполучення, яке являє собою застиглу синтаксичну конструкцію. Даний фразеологізм є метафорою, з відходом від нейтрально стилю. Щодо структурно-семантичного принципу цей фразеологізм відноситься до комунікативних одиниць. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є ад’єктивним.

Брюс використав цей вираз коли розповідав що трапилося у «Базуко» цирку за декілька часів до прибуття туди Рауля Дюка.

Сленгові фразеологізми у романі «Страх і відраза у Лас-Вегасі»

1. **Dingbat**

Дивак

*“He’s not just some **dingbat** I found on the Strip” [p2].*

A ridiculous, silly or stupid person [UD (70)].

Таким чином Рауль Дюк наголошував на тому, що хлопець може довіряти йому та Доктору Гонзо.

2. **Fatback**

Товстосум

*“It’s the richest off-the-road race for motorcycles and dune-buggies in the history of organized sport – a fantastic spectacle in honor of some **fatback** grossero named Del Webb, who owns the luxurious Mint Hotel in the heart of downtown Las Vegas”* [p3].

A term of utmost hatred used to define someone with a weight problem; this term should not be used in reference to someone who could kick your ass, only in situations where the fatass is totally immobile or just a pussy [UD (71)].

Цей вираз Рауль Дюк використав при описуванні їх місця призначення.

3. **Screech off**

Пронестися

*“The only way to prepare for a trip like this, I felt, was to dress up like human peacocks and get crazy, then **screech off** across the desert and cover the story”* [p4].

If a vehicle screeches, its wheels make a high unpleasant noise as it moves along or stops [MWD (72)].

Так Рауль Дюк описував процес підготовки та подорожі.

4. **Geek**

Фанат

*“Here’s this poor **geek** living in a world of convertibles zipping past him on the highways all the time, and he’s never even ridden in one”* [p6].

Someone who is very interested in a particular subject and knows a lot about it [CD (28)].

Таким виразом Рауль Дюк описував людину, що ніколи не їздила з відкідним дахом.

5. **Crap-shooting**

Крепс (гра)

*“A long time ago when I lived in Big Sur down the road from Lionel Olay I had a friend who liked to go to Reno for the **crap-shooting**”* [p14].

Рауль Дюк використав даний вираз для опису назви азартної гри з минулого.

A gambling game played with two dice in which a first throw of 7 or 11 wins, a first throw of 2, 3, or 12 loses the bet, and a first throw of any other number (a point) must be repeated to win before a 7 is thrown, which loses both the bet and the dice [TFD (73)].

6. Cut open

Перерізати горло

*“Pardon me, lady, but I think there’s some kind of ignorant chicken-sucker in this car who needs his face **cut open**”* [p19].

Dissect = to cut open something, especially a dead body or a plant, and study its structure [Useenglish (30)].

Даний вираз був використаний Доктором Гонзо для опису того, що він планує зробити з Ла Сердою.

7. Waterhead

Легковажна людина

*“I’ve gone as far as I can with this **waterhead**”* [p20].

Originally slang for someone who is Hydrocephalic , but which has now come to refer to any severe idiot or retarded individual [UD (74)].

Так Рауль Дюк описав Доктора Гонзо під дією наркотиків.

8. Mace

Перцевий балончик

*“I could hear the beat cooling down as I moved across the room to my kitbag and fetched up the **Mace can**”* [p21].

A temporarily disabling liquid usually used as a spray [MWD (75)].

Так Рауль Дюк назвав перцевий балончик.

9. Gimp

Каліка

*“Just another ugly refugee from the Love Generation, some doom-struck **gimp** who couldn't handle the pressure”* [p22].

A derogatory term for someone that is disabled or has a medical problem that results in physical impairment [UD (76)].

Так Рауль Дюк описував Доктора Гонзо.

10. Road-person

Дилер наркотиків

*“I recall one night, in the Matrix, when a **road-person** came in with a big pack on his back, shouting: “Anybody want some L... S... D...?”* [p23]

A roadman (person) is the definition of a boy (12 year old) - Adult (30 years old) that comes from the United Kingdom (Mostly England) who deals drugs, smokes weed and cigarettes with their gang [UD (77)].

Так Рауль Дюк називав людину, що розповсюджувала наркотики.

11. A slope

Вузькоокий

*“One Army intelligence specialist said the pistol slaying of his Chinese interpreter was de – by a superior who said, “She was just **a slope**, Lyway,” meaning she was an Asiatic”* [p26].

A derogatory term/slur used for the purpose of describing a Vietnamese/Asian person. Describing the slope of their eyes [UD (78)].

Расистський вираз для опису людини з Азії використаний Раулем Дюком.

12. Black out

Втратити свідомість

*“Probably, I'll **black out** in a few seconds, and after that it won't matter”* [p46].

To become unconscious suddenly but for a short period [CD (79)].

Даний вираз був використаний Доктором Гонзо для опису свого стану.

13. **Billyclub**

Бита

*“All I remember is seeing five or six **billyclubs** coming down on me at the same time, and a lot of voices screaming: ‘No! No! It’s suicide! Stop the crazy gringo!’”* [p60].

A heavy, usually wooden club [MWD (80)].

Так Рауль Дюк описав предмет, що був використаний проти нього у барі.

14. **Fiat**

Наказ

*“No mistaking that **fiat** hollow boom”* [p11].

The giving of orders by someone who has complete authority [CD (81)].

Таким виразом Рауль Дюк описав ситуацію.

15. **Zip past**

Проїжджати на високій швидкості

*“Here’s this poor geek living in a world of convertibles **zipping past** him on the highways all the time, and he’s never even ridden in one”* [p6].

To move past (someone or something) very speedily [TFD (82)].

Такий вираз використав Рауль Дюк при описі швидкості, на якій вони проїхали автостопера.

16. **Spun around**

Відштовхнути

*“This man is my client – Are you prepared to go to court?” grabbed his shoulder and gently **spun him around**”* [p11].

To cause someone to turn around in circles very rapidly [TFD (83)].

Доктор Гонзо використав цей вираз коли захищав Рауля Дюка.

17. **Hunker down**

Застрягати

*“Here we were on this fine Nevada morning, this cool bright dawn on the desert, **hunkered down** at some greasy bar in a concrete blockhouse & gambling casino called the “Mint Gun Club” about ten miles out of Vegas” [p12].*

To stay in a place for a period of time [MWD (84)].

Даний вираз був використан Раулем Дюком за для опису того, у якій ситуації вони опинилися.

18. **Bang-up**

Відмінно

*“They were having a **bang-up** time – just crashing around the desert at top speed and hassling anybody they met” [p13].*

Very good or enjoyable [MMD (85)].

Так Рауль Дюк описав відчуття що були під час круїзу по Лас-Вегасу.

19. **Squint at**

Прискіпливо дивитися

*“He **squinted at me**” [p18].*

To purse one's eyelids half-shut while looking at someone [TFD (86)].

Доктор Гонзо використав цей вираз за для опису того, як на нього дивилися.

20. **To grill about**

Допитувати

*“Shit, they'd make me explain it – drag me down to some rotten coroner's inquest and **grill me about**... yes... the exact details” [p21].*

If you grill someone about something, you ask them a lot of questions for a long period of time [Reverso (87)].

Так Рауль Дюк описував те, що з ним будуть робити поліцейські.

21. **Tarball**

Шар смоли

*“A **ball of tar** and feathers dragged onto the prison bus by angry natives” [p32].*

The term suggests a ball of tar, the sticky coal derivative used as an adherent and sealant in roofing and other construction work” [Techtarget (88)].

Так Рауль Дюк описав ситуацію у якій вони можуть опинитися.

22. Stone-broke freaks

Люди без грошей

*“A year earlier I had been to the Sky River Rock Festival in rural Washington, where a dozen **stone-broke freaks** from the Seattle Liberation Front had assembled a sound system that carried every small note of an acoustic guitar – even a cough or the sound of a boot dropping on the stage – to halfdeaf acid victims huddled under bushes a half mile away” [p47].*

People without money [TFD (89)].

Цей вираз Рауль Дюк використав для порівняння підготовленості заходу з тим, як було раніше, коли люди робили все не за гроші, а за ідею.

23. Whoop it up

Насолоджуватися

*“They looked like they’d just beaten Caesar’s Palace for about \$38 at the blackjack tables, and now they were headed for the Circus-Circus to **whoop it up**” [p52].*

Celebrate noisily [Dictionary.com (90)].

Так Рауль Дюк описав дві пари людей, що їхали з ними у сусідньому ряді.

24. Prima facie

Насамперед

*“The idea that two heroin pushers in a white Cadillac convertible would be dragging up and down the Strip, abusing total strangers at stoplights, **was prima facie absurd**” [p51].*

At first sight (based on what seems to be the truth when first seen) [CD (91)].

Цей вираз Рауль Дюк використав для опису того, що вони робили у Лас-Вегасі.

25. Goldbrick

Сачок (той, хто не виконує задачу, а лише створює ілюзію роботи)

“*You dirty gold bricker!*” [p68]

A person, who shirks responsibility or performs duties without proper effort or care [Dictionary.com (92)].

Образливий вираз, що використав Брюс щодо людини, що почала сутичку.

Отже, в тексті роману (113 с.) Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» нами було вилучено 24 фразеологічних одиниці. Цікавим є той факт, що серед них 12 одиниць є фразеологічними єдностями та інших 12 одиниць є фразеологічними зрощеннями. Серед них є один фразеологізм із архаїчних компонентом: це *Okie Kid*, який має два відтінка лексичного значення: формальне та неформальне. Формальне значення – це корінний житель Оклахоми; неформальне значення – емігрант, нелегальний робітник. Це – фразеологічний зворот з переносом ознаки місцевості на людину. Він являє собою номінативну фразеологічну одиницю, що виконує функцію переносу ознаки.

Щодо сленгових фразеологізмів в тексті роману, їх показник майже співпадає з показником вище зазначених фразеологізмів, він складає 25 одиниць. Переважно – це зовнішня та внутрішня характеристика персонажів: *a dingbat* – дивак, *a fatback* – товстосум, *a geek* – фанат, *a waterhead* – легковажна людина, *a slope* – вузькоокий, *stone-broke freaks* – люди без грошей, *a goldbrick* – сачок (той хто не виконує роботу, а лише створює її ілюзію). Вони складають 7 одиниць із загальної кількості 25 одиниць (28%).

2.3 Особливості вживання фразеологізмів і сленгових фразеологізмів у фільмі «Страх і ненависть у Лас-Вегасі»

Кінофільм режисера Террі Гілліама, є заснований на гостро соціальному романі Хантера Томпсона «Страх та відраза в Лас-Вегасі». Фільм був випущений 22 травня 1998 року і відразу не знайшов широкого визнання серед глядачів. Однак пізніше фільм набув статусу культового.

Події фільму, також як і в романі, відбуваються в 1971 році. Головні герої фільму – журналіст Рауль Дюк (Джоні Депп) і його адвокат доктор Гонзо (Бенісіо дель Торо) – їдуть у Лас-Вегас через Неваду на червоному Шевроле Імпала. Їх головна мета – написати статтю про мотогонки «Мінт 400», але подорож швидко перетворюється на психоделічний тріп, тому що обидва проходять через наркотичні марення і страхітливі галюцинації.

Огляд «Мінт 400» через негоду і відсутність інтересу у рецензента закінчується повним провалом. Під дією психоделіків адвокат доходить до несамовитого стану, і Рауль Дюк відвозить його назад до готелю. Вранці, побачивши, що доктор Гонзо вже втік до Лос-Анджелесу, і не маючи можливості оплатити рахунок, Рауль Дюк також тікає з готелю. На шляху до Каліфорнії, він дзвонить в офіс Доктора Гонзо і отримує по телефону нове завдання - висвітлення в газеті конференції окружних прокурорів за темою «Наркотики і небезпечні ліки». Конференція окружних прокурорів, стурбованих поширенням наркотиків, здається Раулю Дюку і Доктору Гонзо збіговиськом неповноцінних людей, і вони вирішують поїхати звідти.

В номері Рауль Дюк пробує невідомий наркотик і навмисно збільшує дозу, а потім страждає від нав'язливих галюцинацій. Рауль Дюк втрачає свідомість. Через деякий час він приходить до тями посеред рознесеного номера і уривками згадує деякі події. Фільм закінчується роздумами Рауля Дюка щодо соціального устрою Америки 70-х років.

Для отримання об'єктивних результатів дослідження ми опрацювали скрипт кінокартини «Страх і ненависть у Лас-Вегасі» (хронометраж 118 хвилин). Нами було вилучено та опрацьовано 40 фразеологічних одиниць загалом (серед них 17 одиниць сленгових фразеологізмів). Подальше

дослідження було виконано аналогічним чином, як і під час дослідження тексту роману, тобто: на першому етапі дослідження ми використовували метод словникових дифініцій. Наступним етапом дослідження було визначення структури фразеологізмів, віднесення їх до певного типу, інтерпретація їх функцій та опис ситуацій, в яких їх було вживано.

Фразеологічні обороти з кінофільму «Страх і відраза у Лас-Вегасі»

1. Bat Country

Країна кажанів

"We can't stop here - this is bat country!" [03:40]

"The desert located in between Los Angeles and Las Vegas. If you were to ever take a road trip from L.A to Vegas, the most efficient route would be considered all of "Bat Country".

«Пустеля, що була розташована між Лос-Анджелесом та Лас-Вегасом. Якщо б ви коли-небудь вирішували їхати з Лос-Анджелесу до Лас-Вегасу, то найефективнішим маршрутом вважалась би «Країна Кажанів»

A mental state entered under the influence of hallucinogenics [UD (93)].

Цей вираз є зрощенням що представляє собою зливу єдність, і лексичне значення складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу. Це єдність, що являє собою образне порівняння з жахливою місцевістю. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою, тобто стійкістю. Це оборот який є метафорою і добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця, яка виконує певну функцію. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є субстантивним.

Рауль Дюк використав цей вираз під час наркотичного сп'яніння, адже йому бачились кажани, що атакували авто.

2. To be a dingbat

Бути диваком

*“He's not just some **dingbat** I found on the Strip” [05:32].*

«Він не просто якийсь дивак, якого я підібрав на Стріпі.»

In Kentucky, a term for somebody so daft that they literally don't know which way is up. A term used to describe a very stupid or unintelligent action or person [UD (94)].

Цей вираз є зрощенням що представляє собою зливу єдність, і лексичне значення складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою, тобто стійкістю. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця, яка виконує певну функцію. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є ад'єктивним.

Таким виразом Рауль Дюк охарактеризував Доктора Гонзо коли вони підібрали автостопера.

3. To be the Cream

Бути вершками суспільства

*“We were, after all, the Absolute **Cream** of the National Sporting Press and we were gathered here, in Las Vegas, for a very special assignment” [23:21].*

«Врешті, ми були Сливками національної спортивної преси, і ми зібралися тут у Лас-Вегасі, для дуже особливого завдання.»

The best part (of something) [MWD (95)].

Вираз є єдністю і представляє собою порівняння з найвищим рівнем життя. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою - стійкістю. Це оборот який є метафорою і добре розуміється мовцем. Щодо структурно-семантичного принципу це номінативна фразеологічна одиниця, яка виконує певну функцію. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є ад'єктивним.

Цим виразом Рауль Дюк описував себе та Доктора Гонзо під час їх поїздки на мотокрос.

4. Beats me

Без поняття

“Beats me! We're just good patriotic Americans like yourself” [26:15].

«Без поняття! Ми просто добропорядні американські патріоти, як ви.»

A phrase meaning 'i dont know.' Usually used when some one asks you something you should know, or when your particularly clueless about any situation [UD (96)].

Цей вираз являє собою фразеологічну єдність, бо представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху або дії та виражає певний душевний стан. Даний вислів являє собою застиглу синтаксичну конструкцію і вживається в одній граматичній формі. Це номінативно-комунікативний фразеологізм. Він має розмовний стиль літературної мови, адже це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм має вигукочий характер.

Такий вираз Рауль Дюк використав під час розмови з Національними Гвардійцями.

5. To strike sparks off each other

Надихати один одного

*“You could **strike sparks** anywhere” [56:03].*

«Ви можете надихати людей всюди.»

To prompt or inspire intense, exciting, or creative energy and ideas while working on something together [TFD (97)].

Фразеологічне зрощення що виражає емоцію з експресією, є лексично нерозкладним. Цей фразеологізм можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою - стійкістю. Вираз має яскраве забарвлення та відходить від звичайного нейтрального стилю. Це номінативно-комунікативний фразеологізм. Це експресивно-емоційна

фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Вираз який використав Рауль Дюк у своїй ретроспективі на рух Хіппі.

6.Slip Noose

Затягувати вузла

*“Now it was only a matter of **slipping the noose**...” [59:27]*

«Залишалось чекати коли вузол затягнеться остаточно.»

A loop formed in a cord or rope by means of a slipknot; it binds tighter as the cord or rope is pulled [Audioenglish (98)].

Цей фразеологізм є єдністю, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху, а також може виражати певний душевний стан. Його можна віднести до вільних словосполучень, які об'єднані загальною мовною ознакою - стійкістю. Це стилістично яскравий вираз, є метафоричним. Це номінативно-комунікативний фразеологізм. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз під час роздумів та пошуків того, як втікти з Лас-Вегасу.

7.chuckle about (someone or something)

Насміхатися

*“The Pig had done me on all fronts, and now he was going off **to chuckle about** it – on the west side of town, waiting for me to make a run for L.A.” [01:06:24].*

«Свиня вдосталь познуцалася з мене, і зараз він у західній частині міста, мабуть, сміється з мене, думаючи, що я їду до Лос-Анджелесу.»

To laugh about someone or something [TFD (99)].

Фразеологічне зрощення що виражає емоцію з експресією, є лексично нерозкладним. Даний вислів являє собою застиглу синтаксичну конструкцію і вживається в одній граматичній формі. Він є стилістично нейтральним зворотом який позбавлений метафоричності. Щодо структурно-семантичного

принципу це номінативна фразеологічна одиниця, яка виконує певну функцію. Цей фразеологізм не має спеціального експресивно-емоційного забарвлення та має високу частотність вживання. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей вираз під час опису того, що з ним зробив офіцер поліції.

8. Don't judge a book by its cover

Не судити книгу по її обкладинці

*“Yeah, I know, but you **can't judge a book by its cover**, Lucy” [01:26:58].*

«Так, я знаю, але ти не можеш судити книгу по її обкладинці, Люсі.»

Is a metaphorical phrase that means one shouldn't prejudge the worth or value of something by its outward appearance alone [WKP (100)].

Це фразеологічне зрощення в якому, в більшості випадків, неможлива перестановка компонентів виразу. Являє собою застиглу синтаксичну конструкцію та вживається в певній граматичній формі. Цей фразеологізм є стилістично нейтральним. Він є комунікативною фразеологічною одиницею, що представлений приказкою. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Коли Доктор Гонзо брехав Люсі щодо вчинка Рауля Дюка, якого він не робив.

9. To give someone a bad jolt

Проводити до поганого самопочуття

*“I remember slumping on the bed, his performance had given me **a bad jolt**”*

«Я пам'ятаю як гепнувся на ліжку, адже його вистава привела мене до поганого самопочуття.»

Something moves suddenly and quite violently [Reverso (101)].

Це фразеологічне зрощення являє собою зрощення, що виражає собою негативну емоцію з експресією. Він являє собою застиглу синтаксичну

конструкцію що вживається в певній граматичній формі. Цей фразеологізм позбавлений метафоричності. Це номінативно-комунікативна одиниця, що являє собою дієслівний фразеологізм, та може бути трансформовано в речення з присудком у пасивному стані. Цей фразеологізм не має спеціального експресивно-емоційного забарвлення та має високу частотність вживання. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є ад'єктивним.

Такий вираз використав Рауль Дюк для опису свого почуття щодо вистави яку зробив Гонзо під час розмови по телефону.

10. **Rest easy**

Вгамуватися

*“Perhaps if I explain things, he'll **rest easy**...” [04:53]*

«Можливо, якщо я зможу пояснити, він вгамується...»

Rest undisturbed [UD (102)].

Це фразеологічне зрощення, що представляє собою одиницю, де лексичне значення складових його слів неважливе для розуміння цілого виразу. Являє собою застиглу синтаксичну конструкцію та вживається в певній граматичній формі. Це стилістично яскравий вираз, є метафоричним. Це номінативно-комунікативна одиниця, що являє собою дієслівний фразеологізм. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, яка прикрашає і оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда фразеологізм є дієслівним.

Цей фразеологізм був використаний Раулем Дюком під час його думок щодо того, що про них думає хлопець, якого вони підібрали

Сленгові фразеологізми у кінофільмі «Страх і відраза у Лас-Вегасі»

1. **To fool around**

Валяти дурня

*“And when it comes to things like this you don't **fool around**” [23:32].*

To behave in a silly way, in a way that might have dangerous results [CD (104)].

Рауль Дюк використав цей вираз під час підготовки до завдання газети.

2. Tool Around

Їздити без мети

“Tooling along the main drag on a Saturday night in Vegas, two good old boys in a fire apple red convertible...” [27:43]

To ride in a car with no particular goal, just for pleasure [Memidex (105)].

Рауль Дюк використав цей вираз під час опису їх відпочинку.

3. Turf

Годівка

“This was Bob Hope's turf” [29:09].

Area where which a streetgang calls it's own [UD (106)].

Таким чином Рауль Дюк описав найвідоміший концертний зал.

4. Bull dyke

Лезбіянка

“Shoot the pasties off the nipples of this ten-foot bull-dyke and win a cotton candy goat!” [35:02].

A lesbian who is notably or deliberately masculine in appearance or manner [MWD (107)].

Образливий вираз що був використаний зазивалою у цирку Базуко.

5. The Pig

Поліцейський

“If the Pigs were gathering in Vegas, I felt the Drug Culture should be represented as well...” [01:09:00].

The police, cops, authorities [UD (108)].

Таким виразом Рауль Дюк та Доктор Гонзо називали усіх копів.

6. Groovy

Кльовий

“Now, there are four states of being in the cannabis, or marijuana, society: Cool, Groovy, Hip, and Square” [01:21:03].

Very cool(a 60s and 70s catchphrase) [UD (109)].

Так Доктор Блумквіст називав людей що курять.

7. **Rat-bastard**

Пацюк

*“What kind of **rat-bastard** psychotic would play that song - right now, at this moment?”* [01:33:23].

A despicable person.

Someone easy to hate, usually for a bad reason [UD (110)].

Рауль Дюк використав цей вираз під час свого подиву, щодо музики, що грала у них в готельному номері.

8. **Smack**

Доза (наркотиків)

*“I want to sell you some pure fucking **smack!**”* [01:40:44].

Heroin. Most frequently used in the 60s [UD (112)].

Доктор Гонзо використав цей вираз під час того, як намагався продати наркотики людям, що їхали у сусідньому автомобілі.

9. **Hassle**

Клопіт

*“No **hassles**, no talk. Just a place to rest and regroup”* [01:42:07].

(a situation causing) difficulty or trouble [CD (113)].

Рауль Дюк використав цей вираз під час роздумів що робити далі.

10. **Flat-out**

Вимотуючий

*“There was only one road back to L.A. US Interstate 15, just a **flat-out** high speed burn through Baker and Barstow and Berdoo, then on to the Hollywood Freeway straight into frantic oblivion: safety, obscurity, just another freak in the Freak Kingdom”* [01:51:38].

If you do something flat out, you do it as fast [Collins (114)].

Так Рауль Дюк описав дорогу та швидкість з якою він буде тікати з Лас-Вегасу.

Отже, у скрипті кінострічки «Страх і ненависть у Лас-Вегасі» було виявлено 10 фразеологічних одиниць: 7 одиниць є фразеологічними зрощеннями, 3 одиниці – фразеологічні єдності. Одним з найбільш цікавих є фразеологізм *Bat Country* – країна кажанів. У фільмі він вживається у поданому контексті: *“The desert located in between Los Angeles and Las Vegas. If you were to ever take a road trip from L.A to Vegas, the most efficient route would be considered all of "Bat Country"”*.

«Пустеля, що була розташована між Лос-Анджелесом та Лас-Вегасом. Якщо б ви коли-небудь вирішували їхати з Лос-Анджелесу до Лас-Вегасу, то найефективнішим маршрутом вважалась би «Країна Кажанів». Цей фразеологічний вираз позначає стан розуму під впливом галюциногенів. У більш широкому розумінні цього виразу це – вигадана країна або місцевість, якої у реальності не існує. На відміну від тексту роману, скрипт кінострічки містить фразеологічні одиниці, різноманітні за їх семантичним забарвленням. Традиційними є фразеологізми: *don't judge a book by it's cover, rest easy*. Дуже яскравими та незвичними є наступні фразеологічні одиниці: *beats me* – без поняття, *to strike sparks off each other* – надихати один одного, *slip noose* – затягувати вузла.

Щодо сленгових фразеологізмів у скрипті кінострічки, майже всі вони мають негативне, а іноді навіть принизливе забарвлення, наприклад: *to fool around* – валяти дурня, *to tool around* – їздити на автівці без мети, *the Pig* - поліцейський, *rat-bastard* – пацюк, тобто підступна людина.

2.4 Опис суміжних фразеологізмів у книзі Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та фільмі «Страх і ненависть у Лас-Вегасі»

У свій час роман, за невеликий проміжок після свого виходу, мав великий резонанс у суспільстві. Книга отримала 30 перевидань, багато разів була вилучена з продажу або заборонена але продовжувала виходити до друку. Свою роль у популярності книги відіграло і те, що поняття «Американської мрії» висміювалося, було спотворене, і те, що роман, який висміював один з постулатів американського стилю життя, взагалі друкувався – було неймовірним.

Террі Гілліам, що був відповідальним за екранізацію роману у 1997 році, мав за мету зняти «Одну із найкращих кінокартин у світі та одну із найбільш ненавистних». У газеті “The New York Times” Стівен Холден писав: *«Навіть, якщо брати до уваги усі найточніші описи з книги Хантера Томпсона, кінокартина виводить дикий стиль автора на інший рівень»*. У газеті “Washington Post” Стівен Хантер писав: *«Кінолента не має сюжету взагалі. Невеликі епізоди без зв'язаного сюжету. Але кінокартина дуже гротескна щоб оцінювати її без емоцій»*.

Статус культової кінокартини фільм набув через декілька років. Багато критиків та рецензентів наголошували на тому, що: *«фільм мав би більший ефект, якщо б був знят у той час, коли тема була актуальна»*. Багато критиків відмічали те, що Террі Гілліаму вдалося повернути еру кінця 60-х початку 70-х у картині.

Фразеологізми що вживаються у романі «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та кінофільмі «Страх і ненависть у Лас-Вегасі»

1. **One tokе over the line**

Один потяг

“One tokе over the line, sweet Jesus” [p1].

«Один потяг, змилуйся.»

Hit that takes you to your happy place [UD (115)].

Цей фразеологізм являє собою фразеологічне зрощення, що представляє зливу єдність, де розуміння цілого виразу не залежить від значення складових слів. Фразеологізм є застиглою синтаксичною конструкцією, що вживається в певній граматичній формі. Даний фразеологізм є ідіомою. Є номінативно-комунікативною одиницею. Являє собою експресивно-емоційну одиницю, що оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Доктор Гонзо використовує цей фразеологізм під час того, як просить передати цигарку, бо не може сам цього зробити.

2. Goes without saying

Зрозуміло

*“Because it **goes without saying** that we can't turn him loose.” [p2]*

«Тому що, це зрозуміло, що ми не можемо його просто відпустити.»

Generally accepted or understood [CD (116)].

Цей фразеологізм є фразеологічною єдністю. Являє собою застиглу синтаксичну конструкцію і вживається в певній граматичній формі. Цей вислів є стилістично нейтральним, позбавлений метафоричності. Є номінативно-комунікативною одиницею, бо є дієслівним фразеологізмом. Даний фразеологізм не має спеціального експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення та володіє високою частотністю. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використовує цей фразеологізм під час своїх роздумів щодо того, як їм бути з хлопцем, якого вони підібрали на дорозі.

3. To be rest easy

Вгамуватися

*“Perhaps if I explain things, he'll **rest easy**...” [p2]*

«Можливо, якщо я поясню, він вгамується...»

Used to tell that you are in control of the situation [CD (117)].

Фразеологізм являє собою фразеологічне зрощення. Це сполучення слів є вільним словосполученням, є стійким і залежним до наявних у ньому слів. Цей вислів є стилістично нейтральним, позбавлений метафоричності. Є номінативною фразеологічною одиницею, виконую певну функцію. Даний фразеологізм не має спеціального експресивно-емоційного або стилістичного забарвлення та володіє високою частотністю. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є ад'єктивним.

Рауль Дюк використовує цей фразеологізм під час своїх роздумів щодо того, як їм бути з хлопцем, ще під час поїздки.

4. **Take a guff**

Не йти на поводу

*“Don't **take any guff** from these swine” [p4]*

«Не йди на поводу у цих свиней.»

Nonsense, humbug [MWD (118)].

Фразеологічна єдність, що виражає певний душевний стан. Це сполучення слів є вільним словосполученням, є стійким і залежним до наявних у ньому слів. Є метафоричним оборотом, має яскраве забарвлення. Відноситься до типу номінативно-комунікативних одиниць. Являє собою експресивно-емоційну фразеологічну одиницю, має розмовний, неформальний стиль мови. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використовує цей фразеологізм під час свого прощання з Доктором Гонзо, як прощальне слово.

5. **Crank up**

Під дією (наркотиків)

*“He's probably all **cranked up** on speed” [p5]*

«Скоріш за все він під дією «спідів»

To increase something [CD (119)].

Фразеологічне зрощення, що не допускає до свого складу додаткових слів. Вільне словосполучення, стійке і залежне від входячих до нього слів. Фразеологізм є метафоричним оборотом, має яскраве забарвлення. Це номінативна фразеологічна одиниця, що представлена зворотом, що виконує функцію опису стану. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, має розмовний, неформальний стиль мови. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є ад'єктивним.

Доктор Гонзо використовує цей фразеологізм під час опису автодиллера.

6. Ring a bell

Нагадувати

“The name rang a bell, but I couldn't concentrate.” [p9]

«Ім'я було знайоме, але я не міг сконцентруватися.»

To sound familiar [CD (120)].

Це фразеологічне зрощення, у якому перестановка виразів неможлива, адже сенс фрази буде загублений. Являє собою застиглу синтаксичну конструкцію, вживається у певній граматичній формі. Фразеологізм є метафоричним оборотом, має яскраве забарвлення. Є номінативно-комунікативною одиницею. Це експресивно-емоційна фразеологічна одиниця, що прикрашає та оживляє мову. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей фразеологізм, коли намагався згадати хто такий Ласерда.

7. Give a crap

Все одно

“So she gives me a lot of crap about it, so I start slappin' her around, and the next thing you know two guys I never seen before are beating me stupid.” [p12]

«Мені все одно на її слова і я починаю бити її, і наступне, вже двоє хлопців, котрих я ніколи не бачив, забивають мене до напівсмерті.»

To care at all about something [MWD (121)].

Це фразеологічне зрощення, що представляє собою зливу єдність. Являє собою застиглу синтаксичну конструкцію. Має переносне значення, добре розуміється мовцем. Це номінативно-комунікативна одиниця, дієслівний фразеологізм. Даний фразеологізм є експресивно-емоційним що прикрашає і оживляє мову. Має розмовний, неформальний стиль мови. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є адвербальним.

Цей фразеологізм був використан Ходлюмом під час його розповіді групі людей на гонках щодо його жінки.

8. To cut adrift

Здохатися

*“There was absolutely no choice but **to cut her adrift** and hope her memory was fucked”* [p40].

«Не було нічого іншого, як здохатися її та плекати надію, що вона нічого не згадає.»

Separated or detached; freed [TFD (122)].

Фразеологічне зрощення, що представляє собою зливу єдність, значення його складових неважливе для розуміння виразу в цілому. Сполучення слів, що являє собою застиглу синтаксичну конструкцію та вживається в певній граматичній формі. Стилістично нейтральний зворот позбавлений метафоричності. Це номінативно-комунікативна одиниця. Нейтральна фразеологічна одиниця, не має спеціального експресивно-емоційного характеру. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав такий фразеологізм коли продумував план, як їм «скинути» Люсі зі своєї шиї.

9. To wither up

Усохнути

*“You'll just **wither up** and die”* [p46]

«Ти просто усохнеш та помреш.»

To lose force or vigor and fade away [TFD (123)].

Фразеологічна єдність, що представляє собою застиглу синтаксичну конструкцію. Це фразеологічне сполучення що вживається лише в певній граматичній формі. Даний фразеологічний вислів є стилістично нейтральним зворотом, позбавлений метафоричності. Є номінативною фразеологічною одиницею, виконує певну функцію. Ця нейтральна фразеологічна одиниця має розмовний стиль мови, володіє високою частотністю. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Так Доктор Гонзо описував те, що буде з Раулем, якщо він буде протидіяти наркотику.

10. **To crash around**

Греміти

*“He **crashed around** America selling "consciousness expansion" without ever giving a thought to the grim meat-hook realities that were lying in wait for all the people who took him seriously...” [p63]*

2Він зітряс всю Америку зі своїм «розширенням свідомості» навіть не замислюючись щодо похмурої реальності, що чекала в засідці всіх тих людей, хто сприйняв його надто серйозно.»

To make a lot of noise while doing something [TFD (124)].

Це фразеологічна єдність, що представляє собою дієслівне сполучення з ознакою руху. Є сполученням, що є застиглим і вживається в певній граматичній формі. Це стилістично нейтральний зворот, позбавлений метафоричності. Є номінативно-комунікативною фразеологічною одиницею. Нейтральна фразеологічна одиниця, не має спеціального емоційного забарвлення, володіє високою частотністю. Згідно класифікації І.В. Арнольда даний фразеологізм є дієслівним.

Рауль Дюк використав цей фразеологізм під час роздумів щодо того, що було на його думку «психоделічна революція».

Сленгові фразеологізми що вживаються у романі «Страх і відраза у Лас-Вегасі» та кінофільмі «Страх та ненависть у Лас-Вегасі»

1. To haggle about

Торгуватися

*“It seemed inappropriate to **be haggling about** nickel/dime bribes for the parking lot attendant” [p15].*

To attempt to decide on a price or conditions that are acceptable to the person selling the goods and the person buying them, usually by arguing [CD (125)].

Рауль Дюк використав цей вираз під час їх прибуття на парковку.

2. To get a kick

Отримувати насолодження

*“With a bit of luck his life was ruined - forever thinking that just behind some narrow door in all his favorite bars, men in red Pendleton shirts are **getting** incredible **kicks** from things he'll never know” [p23].*

To get a sense of enjoyment or excitement from something [TFD (126)].

Так описував дію ЛСД Рауль Дюк під час своїх спогадів 60-х років.

3. To dawn on

Згущатися

*“All these horrible realities began **to dawn on me**” [p24].*

If a fact dawns on you, you become aware of it after a period of not being aware of it [CD (127)].

Рауль Дюк використав цей вираз коли зрозумів що вони накоїли за два дні у Лас-Вегасі.

4. Sandbagging

Обдурювання

*“What’s going on in this country when a scumsucker like that can get away with **sandbagging** a doctor of journalism?” [p7].*

To treat severely or unjustly [TFD (128)].

Так Рауль Дюк описував те, як з ним та Доктором Гонзо повів себе Севедж Генрі.

5. To romp

Фліртувати

*“I used to **romp** with her”* [p15].

To flirt [MWD (129)].

Доктор Гонзо використав цей вираз для того, щоб показати те, що він знає співачку і які будуть проблеми у охоронця, якщо він не пропустить їх.

6. Honkie

Хонкі

*“You goddamn **honkies** are all the same!”*[40:23]

A derogatory term for a Caucasian person.

1. The word originated from the practice of white males wishing to hire African-American prostitutes in the 1920's, and :going to the appropriate part of town while honking their car horns to attract the whores. Some versions state that the reason for this was that the white men were too afraid to actually stop in those neighborhoods, so the honking would bring the hookers to them. Others say that since few African-Americans could afford cars back in that time, the honking signaled a higher-paying white client and would quickly gain the prostitutes' attention.

2. "Honkie" is a variation of "hunky" and "bohunk", derogatory terms for Hungarian, Bohemian, and Polish immigrant factory workers and hard laborers in the early 1900's. African-Americans began to use the word in reference to all whites regardless of specific nation of origin [UD (130)].

Доктор Гонзо таким чином намагався образити Рауля Дюка.

7. A Grand

Тисяча

*“Christ, if we keep her full of acid that's more like two **grand** a day”* [01:16:27].

One thousand dollars [UD (131)].

Так Рауль Дюк називав сумму у тисячу долларів.

У ході дослідження було виявлено 17 спільних фразеологізмів (у тому числі сленгових), які вживані в романі Х. Томспона «Страх та відраза у Лас-

Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі»: *one toe over the line* – один потяг, *goes without saying* – це зрозуміло, *to be rest easy* – вгамуватись, *take a guff* – не йти на поводу, *crank up* – під дією наркотиків, *ring a bell* – нагадувати, *give a crap* – все одно, *to cut adrift* – здихатися, *to wither up* – усохнути, *to crash around* – греміти. Це переважно фразеологічні одиниці, які пояснюють та уточнюють процес комунікації між персонажами в романі та кінострічці. Здебільшого вони характеризують реакцію співрозмовника: *give a crap*, *it goes without saying*, *one took over the line*. За своєю структурою це – переважно зрощення (7 одиниць); спільних фразеологічних одиниць, які є фразеологічними єдностями – лише 3: *goes without saying*, *to wither up*, *take a guff*.

Щодо спільних сленгових фразеологізмів, їх кількісний показник майже не відрізняється від попереднього: він складає 7 одиниць. Наприклад: *to haggle about* – торгуватися, *to get a kick* – отримувати насолоду, *to dawn on* – згадатися, *sandbagging* – обдурювання, *to romp* – фліртувати, *Honkie* – Хонкі, *a Grand* – тисяча. Здебільшого це вирази які супроводжують здійснення не завжди легальних «тіньових» операцій з грошима.

Маємо зробити висновок, що текст роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» є більш насиченим фразеологізмами, ніж його екранізація «Страх і відраза у Лас-Вегасі». У тексті роману було виявлено 24 одиниці, в скрипті кінострічки – лише 10. Щодо вживання сленгових фразеологізмів, ця різниця є ще більш вагомою: в романі – 25 одиниць, у кінострічці лише 10. Є цікавим той факт, що у кінострічці кількість фразеологізмів та сленгових фразеологізмів співпадає. Вона складає 10 одиниць. Щодо спільних фразеологічних одиниць маємо відмітити той факт, що всі фразеологічні одиниці, вживані у кінострічці, наявні в тексті роману.

ВИСНОВКИ

Фразеологія як наука виникла лише на початку ХХ століття, і на сьогоднішній момент вона як лінгвістична дисципліна перебуває на стадії становлення. Фразеологізми є сприятливим підґрунтям з великою кількістю матеріалу для проведення лінгвістичних досліджень. Методи дослідження фразеології засновані на різних типах фразеологічних одиниць. Вони мають свою специфіку та структуру, тому дуже важливо їх правильно застосовувати та розрізняти один від одного.

Здійснивши огляд існуючих класифікаційних схем фразеологічних одиниць, було виявлено, що в їх основі лежать різні принципи. Проте зустрічаються класифікації зі спільними рисами, а деякі з них є трансформаціями інших. Кожна з класифікацій певним чином допомагає з'ясувати природу фразеологічних одиниць, схарактеризувати особливості їх функціонування. Так, семантично-структурна класифікація є найбільш придатною для розгляду цілісності чи ускладненості семантики фразеологічної одиниці, граматично-функціональна – для виявлення граматичних категорій та функцій, функціональна – для пояснення особливостей вживання тощо.

Фразеологічні одиниці сприяють більш яскравому та психологічно точному опису героя, розширенню так званих мовних рамок. Також, при використанні фразеологічних одиниць іншомовного походження відбувається розвиток мовних навичок читача, що позитивно впливає на реалізацію образу літературного героя взагалі: їх поведінкових схем, їх внутрішнього та зовнішнього світосприйняття та його вираження через діалоги.

Кіно робить вагомий внесок щодо сталих виразів, крилатих висловів, які розвивають лексику мови кіноглядача. Тому, фразеологізми виконували, виконують і будуть виконувати найважливішу функцію у мистецтві літератури та кіно. Завдяки високому ступеню стійкості лексичного складу, фразеологізми також здійснюють експресивну функцію в мові. Фразеологізми зберігають наступні художні особливості: образність, афористичність, ритміко-мелодійну впорядкованість.

В тексті роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» нами було вилучено 24 фразеологічних одиниці. Цікавим є той факт, що серед них 12 одиниць є фразеологічними єдностями та інших 12 одиниць є фразеологічними зрощеннями. Серед них є один фразеологізм із архаїчних компонентом: це *Okie Kid*, який має два відтінки лексичного значення: формальне та неформальне. Формальне значення – це корінний житель Оклахоми; неформальне значення – емігрант, нелегальний робітник. Це – фразеологічний зворот з переносом ознаки місцевості на людину. Він являє собою номінативну фразеологічну одиницю, що виконує функцію переносу ознаки.

Щодо сленгових фразеологізмів в тексті роману, їх показник майже співпадає з показником вище зазначених фразеологізмів, він складає 25 одиниць. Переважно – це зовнішня та внутрішня характеристика персонажів: *a dingbat* – дивак, *a fatback* – товстосум, *a geek* – фанат, *a waterhead* – легковажна людина, *a slope* – вузькоокий, *stone-broke freaks* – люди без грошей,

a goldbrick – сачок (той хто не виконує роботу, а лише створює її ілюзію). Вони складають 7 одиниць із загальної кількості 25 одиниць (28%).

У скрипті кінострічки «Страх і ненависть у Лас-Вегасі» було виявлено 10 фразеологічних одиниць: 7 одиниць є фразеологічними зрощеннями, 3 одиниці – фразеологічні єдності. Одним з найбільш цікавих є фразеологізм *Bat Country* – країна кажанів. Цей фразеологічний вираз позначає стан розуму під впливом галюциногенів. У більш широкому розумінні цього виразу це – вигадана країна або місцевість, якої у реальності не існує. На відміну від тексту роману, скрипт кінострічки містить фразеологічні одиниці, різноманітні за їх семантичним забарвленням. Традиційними є фразеологізми: *don't judge a book by it's cover, rest easy*. Дуже яскравими та незвичними є наступні фразеологічні одиниці: *beats me* – без поняття, *to strike sparks off each other* – надихати один одного, *slip noose* – затягувати вузла.

Щодо сленгових фразеологізмів у скрипті кінострічки, майже всі вони мають негативне, а іноді навіть принизливе забарвлення, наприклад: *to fool around* – валяти дурня, *to tool around* – їздити на автівці без мети, *the Pig* – поліцейський, *rat-bastard* – пацюк, тобто підступна людина.

У ході дослідження було виявлено 17 спільних фразеологізмів (у тому числі сленгових), які вживані в романі Х. Томспона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації «Страх і ненависть у Лас-Вегасі»: *one toke over the line* – один помяг, *goes without saying* – це зрозуміло, *to be rest easy* – вгамуватись, *take a guff* – не йти на поводу, *crank up* – під дією наркотиків, *ring a bell* – нагадувати, *give a crap* – все одно, *to cut adrift* – здихатися, *to wither up* – усохнути, *to crash around* – греміти. Це переважно фразеологічні одиниці, які пояснюють та уточнюють процес комунікації між персонажами в романі та кінострічці. Здебільшого вони характеризують реакцію співрозмовника: *give a crap, it goes without saying, one took over the line*. За своєю структурою це – переважно зрощення (7 одиниць); спільних

фразеологічних одиниць, які є фразеологічними єдностями – лише 3: *goes without saying, to wither up, take a guff*.

Щодо спільних сленгових фразеологізмів, їх кількісний показний майже не відрізняється від попереднього: він складає 7 одиниць. Наприклад: *to haggle about* – торгуватися, *to get a kick* – отримувати насолоду, *to dawn on* – згущатися, *sandbagging* – обдурювання, *to romp* – фліртувати, *Honkie* – Хонкі, *a Grand* – тисяча. Здебільшого це вирази які супроводжують здійснення не завжди легальних «тіньових» операцій з грошима.

Маємо зробити вісиновок, що текст роману Х. Томпсона «Страх та ненависть у Лас-Вегасі» є більш насиченим фразеологізмами, ніж його екранізація «Страх і відраза у Лас-Вегасі». У тексті роману було виявлено 24 одиниці, в скрипті кінострічки – лише 10. Щодо вживання сленгових фразеологізмів, ця різниця є ще більш вагомою: в романі – 25 одиниць, у кінострічці лише 10. Є цікавим той факт, що у кінострічці кількість фразеологізмів та сленгових фразеологізмів співпадає. Вона складає 10 одиниць. Щодо спільних фразеологічних одиниць маємо відмітити той факт, що всі фразеологічні одиниці, вживані у кінострічці, наявні в тексті роману.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амосова Н.Н. Основы английской фразеологии. М. : Высшая школа, 1989. 263 с.
2. Арбекова Т.И. Лексикология английского языка (практический курс). Учеб. пособие для фак. иностр. яз. М. : «Высшая школа», 1977. 240 с.
3. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. М. : «ФЛИНТА», 1959. 296 с.
4. Архангельский В.Л. Устойчивые фразы в современном русском языке. Ростов-на-Дону : Ростовский Университет. 1964. 193 с.
5. А.И. Мельчук, М.М. Глушко и др.; Основы компонентного анализа: под ред. Э. М. Медниковой. М. : Моск. ун-та. 1969. 98 с.

6. Баран Я.А., Зимомря М.І., Білоус О.М., Зимомря І.М. Фразеологія: знакові величини. Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Вінниця : Нова Книга, 2008. 256 с.
7. Виноградов В.В. Лексикология и лексикография. М. : «НАУКА» 1977. 254с.
8. Гальперин И.Р. О термине сленг. *Вопросы языкознания*. М. : АН СССР, 1956. Вып. № 6. С. 107–114.
9. Гинзбург З. Лексикология английского языка. М. : Высшая школа, 1979. 269 с.
10. Доган М., Порівняльна політична соціологія. М. : РАН, 1994. С. 20.
11. Доган М., Порівняльна політична соціологія. М. : РАН, 1994. С. 219.
12. Елистратов В.С. Словарь русского арго. М. : «Русские словари», 2000. 683 с.
13. Жуков В.П. Словарь русских пословиц и поговорок: Sov. entseklopediiā, 1966. с. 535.
14. Калимон Ю.О. Моделювання: Лінгвістичний аспект. *«Молодий вчений»* №4.2. Львів : Національний університет «Львівська політехніка». 2019. 90 с.
15. Кащеева М.А., Пошакова И.С. Практическая лексикология. М. : Просвещение, 1974. 196 с.
16. Ковалів Ю.І. Літературознавча енциклопедія: К. : ВЦ «Академія». 2001. 625 с.
17. Косаревская Т.Е. Психосемантический подход к исследованию индивидуального сознания: методические рекомендации. Витебск : УО «ВГУ им. П.М. Машерова». 2009. 61с.
18. Ковальчук. О.М. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Острог : «Острозька Академія». 2016. 317 с.
19. Кунин А.В. Курс фразеологии современного английского языка. Дубна : Феникс, 2005. 488 с.
20. Лабінська Б.І. *Німецькі фразеологізми з компонентом на позначення фізичного стану людини*. Львів : Нац. ун-т ім. І. Франка, 2004. 20 с.

21. Мойсеєнко Л.А., *Міжнародна школа україністики НАНУ*. К. : «НАНУ», 2013. 24 с.
22. Ожегов. С.И. О структуре фразеологии. М. : «Наука». 1957. 115 с.
23. Петренко В.Ф. Психосемантика Сознания. М. : МГУ 1988. 208 с.
24. Разіна, А.С. *Методи вивчення фразеологічних одиниць. Філологія і лінгвістика*. М. : МГУ. 2019. С. 21–23.
25. Райхштейн А.Д. Сопоставительный анализ немецкой и русской фразеологии. М. : «Аквариум». 1980. 143 с.
26. Савельєв Ю.Б., Чепак В.В. Аналіз порівняльний. К. : Інститут ім. Т. Шевченка. 2018. 218 с.
27. Селіванова О.О. *Сучасна лінгвістика: Напрями та проблеми*. Полтава : «Довкілля – к», 2008. 712 с.
28. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
29. Селівестрова О.Н. *Когнитивная семантика на фоне общего развития лингвистической науки*. М. : РАН. 2002. 15 с.
30. Судзиловский Г.А. Сленг – что это такое? М. : Воениздат. 1973. 185 с.
31. Шанский Н.М., Иванов. В.В. Современный русский язык. М. : Просвещение. 1987. 192 с.
32. Швачко. С.О *Теорія перекладу*. Суми : Сумський державний університет. 2013. 130 с.
33. Fowler H.W., Fowler F.G. *The King's English*. Oxford: The Clarendon Press, 1962. 383 p.
34. Jespersen O. *Language: Its Nature, Development, and Origin*. New South Wales : George Allen & Unwin Ltd., 1954. 448 p.
35. Mencken H.L. *The American language. An inquiry into the development of English in the United States*. New York: Alfred A Knopf, 2006. 651 p.
36. Robertson St. *The Development of Modern English*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1954. 469 p.

37. Аналіз і синтез. URL : [https://vue.gov.ua/Аналіз_і_синтез#:~:text=Аналіз%20та%20синтез%](https://vue.gov.ua/Аналіз_і_синтез#:~:text=Аналіз%20та%20синтез%20) (дата звернення: 31.07.2020).
38. Корнелаєва Є.В. Сленг як об'єкт лінгвістичного дослідження. 2019. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/909913.pdf> (дата звернення: 09.08.2020).
39. Маслова Лидия. Идиот XXI века. 2001. URL: <https://www.kommersant.ru/doc/267802> (дата звернення 27.07.2020).
40. Меркулов И.П. Гипотеза. 2019. URL : <https://gtmarket.ru/concepts/6990> (дата звернення: 31.07.2020).
41. Метод порівняльного аналізу URL: https://stud.com.ua/48800/filosofiya/metod_porivnyalnogo_analizu (дата звернення: 31.07.2020).
42. Савельев Ю.В. Аналіз порівняльній. URL : https://vue.gov.ua/Аналіз_порівняльній (дата звернення: 31.07.2020).
43. Сленговая фразеология и её использование в речи. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/slengovaya-frazeologiya-i-eyo-funktsionirovanie-v-rechi/viewer> стр 3-4 (дата звернення: 09.08.2020).
44. Типи персонажів. 2015. URL : https://12g.at.ua/index/tipi_personazhiv/0-197 (дата звернення: 27.07.2020).
45. Douglas Harper. Online Etymology Dictionary. 2020. URL: <https://www.etymonline.com/word/narrative> (дата звернення: 15.06.2020).

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

46. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/Okie> (дата звернення: 02.06.2020).

47. Longman Dictionary of Contemporary English. URL : <https://www.ldoceonline.com/dictionary/screech> (дата звернення: 02.06.2020).
48. Macmillan Dictionary. URL : <https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/give-someone-something-a-belt> (дата звернення: 02.06.2020).
49. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/run-the-gauntlet> (дата звернення: 02.06.2020).
50. Wiktionary. URL : https://en.wiktionary.org/wiki/bone_in_the_throat (дата звернення: 02.06.2020).
51. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Roadman> (дата звернення: 02.06.2020).
52. The Cambridge Dictionary Online. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/no-dice> (дата звернення: 02.06.2020).
53. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/cut-your-losses> (дата звернення: 02.06.2020).
54. Wiktionary. URL : https://en.wiktionary.org/wiki/put_horns_on (дата звернення: 02.06.2020).
55. Cambridge Dictionary Online. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/beat-the-gar> (дата звернення: 02.06.2020).
56. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/take-stock> (дата звернення: 02.06.2020).
57. The Phrase Finder. URL : <https://www.phrases.org.uk/meanings/chickens-come-home-to-roost.html> (дата звернення: 02.06.2020).
58. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/hitting+the+brakes> (дата звернення: 02.06.2020).
59. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/for+good+or+ill> (дата звернення: 02.06.2020).
60. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/in+one+hell+of+a+hurry> (дата звернення: 02.06.2020).
61. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/lose+grip>

(дата звернення: 02.06.2020).

62. The Free Dictionary Online. URL: <https://idioms.thefreedictionary.com/die+on+the+vine> (дата звернення: 02.06.2020).

63. Wiktionary. URL : https://en.wiktionary.org/wiki/bring_down_the_hammer (дата звернення: 02.06.2020).

64. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/get+a+break> (дата звернення: 02.06.2020).

65. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/cut+the+cord> (дата звернення: 02.06.2020).

66. Macmillan Dictionary. URL : <https://www.macmillanthesaurus.com/fit-the-mould> (дата звернення: 02.06.2020).

67. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/play+favourites> (дата звернення: 02.06.2020).

68. Longman Dictionary of Contemporary English Online. URL : <https://www.ldoceonline.com/dictionary/get-the-hang-of-something> (дата звернення: 02.06.2020).

69. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/jack-in-the-box> (дата звернення: 02.06.2020).

70. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Dingbat> (дата звернення: 13. 06. 2020).

71. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Fatback> (дата звернення: 13. 06. 2020).

72. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/screech> (дата звернення: 13. 06. 2020).

73. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/geek> (дата звернення: 13. 06. 2020).

74. The Free Dictionary. URL : <https://www.thefreedictionary.com/Crap-shooting> (дата звернення: 13. 06. 2020).

75. UsingEnglish. URL : <https://www.usingenglish.com/forum/threads/37088-cut>

open (дата звернення: 13. 06. 2020).

76. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=waterhead> (дата звернення: 13. 06. 2020).

77. Merriam–Webster Dictionary Online. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/mace> (дата звернення: 13. 06. 2020).

78. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=gimp> (дата звернення: 13. 06. 2020).

79. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=roadman> (дата звернення: 13. 06. 2020).

80. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=slope> (дата звернення: 13. 06. 2020).

81. Cambridge Dictionary Online. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/black-out> (дата звернення: 13. 06. 2020).

82. Merriam–Webster Dictionary Online. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/billy%20club> (дата звернення: 13. 06. 2020).

83. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/flat> (дата звернення: 13. 06. 2020).

84. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/zip+past> (дата звернення: 13. 06. 2020).

85. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/spun+around> (дата звернення: 13. 06. 2020).

86. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/hunker%20down> (дата звернення: 13.06.2020).

87. Macmillan Dictionary Online. URL : https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/bang-up_2 (дата звернення: 13. 06. 2020).

88. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/squint+at> (дата звернення: 13. 06. 2020).
89. Reverso Dictionary Online. URL: <https://dictionary.reverso.net/english-cobuild/to+grill+someone+about> (дата звернення: 13. 06. 2020).
90. WhatIs. URL : <https://whatis.techtarget.com/definition/tarball-tar-archive> (дата звернення: 13. 06. 2020).
91. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/stone+broke> (дата звернення: 13. 06. 2020).
92. The Dictionary. URL : <https://www.dictionary.com/browse/whoop--it--up> (дата звернення: 13. 06. 2020).
93. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/prima-facie> (дата звернення: 13. 06. 2020).
94. <https://www.dictionary.com/browse/goldbricker> (дата звернення: 13. 06. 2020).
95. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Bat%20Country> (дата звернення: 30.06. 2020).
96. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=dingbat> (дата звернення: 30.06. 2020).
97. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriamwebster.com/dictionary/the%20cream> (дата звернення: 30.06. 2020).
98. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=beats%20me> (дата звернення: 30.06. 2020).
99. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/strike+sparks+off+each+other> (дата звернення: 30.06. 2020).
100. AudioEnglish. URL : https://www.audioenglish.org/dictionary/slip_noose.htm (дата звернення: 30.06. 2020).
101. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/chuckle+about> (дата звернення: 30.06. 2020).
102. Wiktionary. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Don%27t_judge_a_book_by_i

ts_cover (дата звернення: 30.06. 2020).

103. Reverso Dictionary Online. URL : <https://dictionary.reverso.net/english-cobuild/bad+jolt> (дата звернення: 30.06. 2020).

104. Urban Dictionary Online. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Rest%20Easy> (дата звернення: 30.06. 2020).

105. CambridgeDictionary.URL:<https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/fool-around> (дата звернення: 30.06. 2020).

106. Memidex. URL : <http://www.memidex.com/tooling-around> (дата звернення: 30.06. 2020).

107. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Turf> (дата звернення: 30.06. 2020).

108. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/bull%20dyke> (дата звернення: 30.06. 2020).

109. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=P.I.G.> (дата звернення: 30.06. 2020).

110. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=groovy> (дата звернення: 30.06. 2020).

111. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=ratbastard> (дата звернення: 30.06. 2020).

112. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=smack> (дата звернення: 30.06. 2020).

113. The Cambridge Dictionary Online. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/hassle> (дата звернення: 30.06. 2020).

114. Collins Dictionary. URL : <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/flat-out> (дата звернення: 30.06. 2020).

115. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=one%20toke%20over%20the%20line> (дата звернення: 30.06. 2020).

116. The Cambridge Dictionary Online. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/>

- словарь/англо-русский/it-goes-without-saying (дата звернення: 30.06. 2020).
117. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/rest-easy> (дата звернення: 30.06. 2020).
118. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/guff> (дата звернення: 30.06. 2020).
119. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/crank-up-something> (дата звернення: 30.06. 2020).
120. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/crank-up-something> (дата звернення: 30.06. 2020).
121. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/give%20a%20crap> (дата звернення: 30.06. 2020).
122. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/cut+adrift> (дата звернення: 30.06. 2020).
123. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/wither+up> (дата звернення: 30.06. 2020).
124. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/crash+around> (дата звернення: 30.06. 2020).
125. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/haggle> (дата звернення: 30.06. 2020).
126. The Free Dictionary. URL : <https://idioms.thefreedictionary.com/get+a+kick> (дата звернення: 30.06. 2020).
127. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/англо-русский/dawn-on-sb> (дата звернення: 30.06. 2020).
128. The Free Dictionary. URL : <https://www.thefreedictionary.com/sandbagging> (дата звернення: 30.06. 2020).
129. Merriam–Webster Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/romp> (дата звернення: 30.06. 2020).
130. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=honkie> (дата звернення: 30.06. 2020).

131. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=grand> (дата звернення: 30.06. 2020).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

132. Н. Tompson “Fear and Loathing in Las–Vegas” 1971. <http://www.secret-satire-society.org/wpcontent/uploads/2015/11/fearandloathinglasvegas.pdf> (дата звернення: 15. 05. 2020).

133. Т. Gilliam “Fear and Loathing in Las–Vegas”. 1998. <https://www.dailyscript.com/scripts/fearandloathing.html> (дата звернення: 20. 05. 2020).

SUMMARY

The object of research is phraseology and slang phraseology in the text of H. Thompson's novel "Fear and Disgust in Las Vegas" and his film adaptation "Fear and Loathing in Las Vegas".

The purpose of this study is to make a comparative analysis of the use of phraseology on the material of H. Thompson's novel "Fear and Disgust in Las Vegas" and his film adaptation "Fear and Loathing in Las Vegas."

Theoretical and methodological principles of the study are based on the works of domestic and foreign scholars on the problems of research of phraseology (V.V. Vinogradov, Sh. Balli, O.O. Potebnya, O.O. Shakhmatov, Ya.A. Baran), in particular, related to the principle of classification of phraseological units (Sh. Balli, V.V. Vinogradov, M.M. Shansky, Y.A. Gvozdarev, O.I. Efimov, B.O. Larin, O.S. Akhmanova and S.I. Ozhegov).

Obtained results: lies in the possibility of using the obtained results in classes on theoretical grammar, stylistics and conversational practice of the English language. An algorithm for the analysis of phraseology and slang phraseology based on H. Thompson's novel "Fear and Loathing in Las Vegas" and the film adaptation of "Fear and Disgust in Las Vegas" and a description of their common phraseology.

Key words: *phraseology, the phraseological unit, the comparative analysis, the slang phraseological unit*

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Радченко Олександр Романович студент 2 курсу, денної форми навчання, факультету іноземної філології, спеціальність 035 філологія, освітньо-професійна програма Мова та література (англійська), адреса електронної пошти krokodilgenarys@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Порівняльний аналіз вживання фразеологізмів на матеріалі роману Х. Томпсона «Страх та відраза у Лас-Вегасі» та його екранізації» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____

Підпис _____

ПІБ (студент) _____